Τὸ φύλλον δρχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ζωνιστώμενον ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἐλπίζεις παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100 Ἑξάμηνος δρχ. 55. Τρίμηνος δρχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου χρυσᾶ διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 36ος | *Ἐν Ἀθήναις, 25 Μαΐου 1929* | *Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 25*

ΜΑΚΡΙΝΑ ΕΘΙΜΑ

ΟΙ ΓΙΟΡΤΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΗΝ ΙΑΠΩΝΙΑ

Τὴν τρίτη ἡμέρα τοῦ τρίτου μήνα, δηλαδὴ στὶς 3 Μαρτίου, μόλις ἀνθίζουν οἱ δαμασκηνιὲς κι' οἱ κερασιές, σ' ὅλη τὴν Ἰαπωνία γιορτάζουν τὶς γιορτὲς τῶν κοριτσιῶν. Ὅλα τότε εἶναι ἀνθισμένα, παντοῦ βλέπει κανεὶς τριαντάφυλλα, κι' οἱ γιορτὲς γίνονται μέσα σ' ἕνα χαρούμενο ρόδινο χρῶμα, ποὺ εἶναι τὸ χρῶμα τῆς δροσιᾶς καὶ τῆς νιότης.

Ὅλες οἱ μικρούλες Γιαπωνέζες θὰ καθήσουν τώρα νὰ σιγυρίσουν ἕνα δωμάτιο, ὅπου θὰ παρατάξουν ὅλες τὶς κοῦκλες τους πάνω σὲ μεγάλες ἑταζέρες, σκεπασμένες μὲ ἅλτκα καὶ φανταχτερὰ ὑφάσματα.

Φανταστῆτε μιὰ στιγμή, νὰ βρίσκεστε ξαφνικὰ μπροστὰ στὴ βιτρίνα ἑνὸς μαγαζιοῦ μὲ κούκλες. Τί εὐχαρίστηση καὶ τί θαυμασμός! Ἀλλὰ τὶς κούκλες αὐτὲς οἱ Γιαπωνεζοπούλες δὲν τὶς ἀγγίζουν διόλου. Παριστάνουν τὸν Αὐτοκράτορα καὶ τὴν Αὐτοκρατόρισσα τῆς Ἰαπωνίας, μὲ τὶς ἀρχαῖες αὐλικὲς ἐνδυμασίες τους. Οἱ κορώνες τους λάμπουν ἀπὸ τὰ κρύσταλλα. Τὰ πρόσωπα καὶ τὰ χέρια τους εἶναι ἀπὸ φίνα ἄσπρη πορσελάνα. Ἡ Αὐτοκρατόρισσα εἶναι γονατιστὴ πλάϊ στὸν Αὐτοκράτορα.

Ἀπὸ κάτω, στὴν ἄλλη ἑταζέρα, εἶναι οἱ παλατιανὲς κυρίες μὲ τὶς μακρυὲς οὐρὲς καὶ τὰ κατάμαυρα μαλλιὰ στὴ ράχη. Μιὰ κρατεῖ ἕνα τσίν, — σκυλάκι μὲ μύτη πλακωτὴ καὶ μὲ χοντρὰ μάτια, ποὺ πετάγονται ἔξω ἀπὸ τὰ κεφάλι του. Ἄλλη κρατεῖ ἕνα κλαρὶ φορτωμένο στὰ λουλούδια. Ἄλλη μιὰ ἀσημένια κουτάλα, ἀπ' αὐτὲς ποὺ χύνουν στὴν Ἰαπωνία τὸ κρασὶ ποὺ κάνουν ἀπ' τὸ ρύζι.

Ὕστερα εἶναι οἱ αὐλικοί. Οἱ μουσικοὶ μὲ τὶς κιθάρες τους, τὰ φλάουτα καὶ τὰ τύμπανα. Στὸ πλάϊ τους καὶ τὰ δυὸ βασιλικὰ δέντρα, ἡ λεμονιὰ κι' ἡ πορτοκαλλιά.

Πλάϊ στὶς μεγάλες κούκλες μὲ τὶς πλούσιες παλαιϊκὲς ἐνδυμασίες, εἶναι τὰ κουνελάκια, οἱ ὡραῖοι μπεμπέδες μὲ τὰ κατάξανθα κατσαρὰ μαλλάκια. Ἄλλοι εἶναι κομμένοι σὲ ξύλο χρωματιστό, ἄλλοι εἶναι καμωμένοι ἀπὸ πανὶ καὶ ραμμένοι μὲ πολλὴ τέχνη.

Μαζὶ μὲ ὅλ' αὐτά, ὑπάρχουν ἄπειρα ἄλλα μικροπαιχνιδάκια, μπαλλόγια, χρυσὲς μπίλλιες καὶ μπομπόνια, γιὰ νὰ μοιραστοῦν στὶς μικρὲς φίλες ποὺ εἶναι καλεσμένες.

Ἀπὸ τὴ γιορτὴ τῶν κοριτσιῶν.

Αὐτὴ εἶναι ἡ γιορτὴ τῶν κοριτσιῶν.

* * *

Τὴν πέμπτη ἡμέρα τοῦ πέμπτου μήνα, δηλαδὴ στὶς 5 Μαΐου, τὴν ἐποχὴ ποὺ φυσοῦν ἐκεῖ πολλοὶ ἄνεμοι, γιορτάζεται στὴν Ἰαπωνία ἡ γιορτὴ τῶν ἀγοριῶν.

Τότε ὅλα τὰ γόρια μαζεύονται στὶς πλατεῖες καὶ στὰ πλατώματα, ὅπου ὁ χῶρος εἶναι μεγάλος κι' ἐλεύθερος, καὶ φτιάνουν τοὺς χαρταετούς των: μεγάλες πεταλοῦδες, ἢ ἄλλα μεγάλα σχήματα ἀπὸ χοντρὸ χαρτὶ σὲ σκελετὸ ἀπὸ ἐλάφρο μπαμπού, ὅπου εἶναι ζωγραφισμένοι ἄγριοι πολεμιστὲς μὲ μεγάλα μουστάκια καὶ βαρειὲς ἁρματωσιές, ἢ δράκοι, ἢ ἄλλα ἄγρια καὶ μυθολογικὰ τέρατα.

Ὁ ἀέρας φυσᾶ εὐνοϊκὰ κι' οἱ ἀετοὶ σηκώνονται ὁλόκληρο σμήνος στὸν ἀέρα.

Κανένα παιδὶ δὲ μένει ποὺ νὰ μὴν πάρει τὸ μέρος του σ' αὐτὴ τὴ γενικὴ χαρά. Ἔχουν ὅλα κάτι τεράστιους ἀετούς, ψηλοὺς ἴσαμε τὸ ἀνάστημα ἀνθρώπου πολλὲς φορές. Καὶ δὲν εἶναι καθόλου σκέτοι οὔτε εὐκολόφκιαστοι. Εἶναι γεμάτοι φούντες, στολίδια καὶ «σφυρίχτρες», δηλαδὴ εἰδικὲς τρύπες καμωμένες ἔτσι, ὥστε ὁ ἀέρας ποὺ περνᾶ ἀπὸ μέσα νὰ σφυρίζη δυνατὰ καὶ χαρούμενα. Ἔτσι οἱ ἀετοὶ μοιάζουν σὰν ἕνα σμήνος ἀπὸ ἄγνωστα πουλιὰ ποὺ σφυρίζουν παράξενα, στενάζουν, φτερουγίζουν, κελαϊδοῦνε καὶ γεμίζουν μὲ τὴ χαρά τους καὶ τὴ βοὴ τὸν ἀέρα.

Μὰ τὸ παιχνίδι ἔχει κι' ἕνα ἄλλο σκοπό.

Τέτοιοι ἀετοὶ θέλουν βέβαια χοντρὸ σπάγγο γιὰ νὰ κρατηθοῦν, σωστὸ σχοινί. Τὸ σχοινὶ αὐτὸ εἶναι ἕνα ἀληθινὸ ὅπλο. Οἱ μικροὶ Γιαπωνέζοι τὸ περνᾶν μὲ πίσσα καὶ μὲ τριμμένο γυαλί, καὶ κοιτάζουν ποιὸς νὰ κόψει τὸ σχοινὶ τοῦ ἄλλου μὲ χίλια τεχνάσματα καὶ περιτυλίγματα, καὶ νὰ ρίξει κάτω τοὺς ἄλλους ἀετούς. Κι' ὅποιος ρίξει τοὺς πιὸ

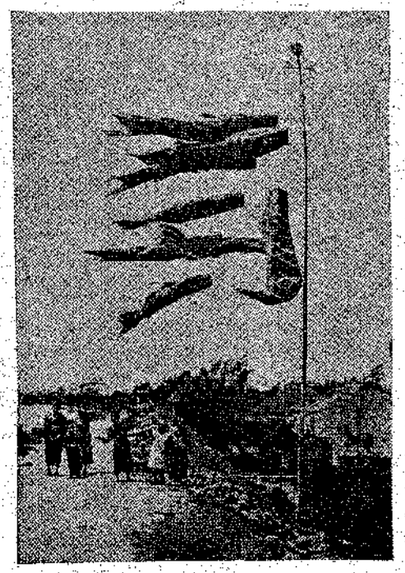

Ἀπὸ τὴ γιορτὴ τῶν ἀγοριῶν

πολλούς, εἶναι ὁ νικητὴς τῆς ἡμέρας.

Μὰ καὶ στὰ σπίτια γιορτάζεται ἡ γιορτὴ τῶν ἀγοριῶν. Ἐκεῖ στολίζονται πάλι οἱ ἐταῖρες, ἀραδιάζονται οἱ κούκλες καὶ οἱ μικροὶ καλοῦνε τοὺς φίλους των. Ἀλλὰ οἱ κούκλες δὲν εἶναι πιὰ κυρίες καὶ μπεμπέδες, ἀλλὰ ἀρματωμένοι πολεμιστὲς καὶ ἱππότες, μυθολογικοὶ ἥρωες κι' ἔνδοξοι αὐτοκράτορες τῆς Ἰαπωνίας.

Κι' ἀπάνω ἀπὸ κάθε σπίτι, ποὺ ἔχει μικρὸ ἀγόρι, ὑψώνεται αὐτὲς τὶς μέρες ἕνα ψάρι ἀπὸ χαρτόνι, ποὺ κυματίζει στὸν ἀέρα καὶ συμβολίζει τὴν τόλμη καὶ τὴν ἐπιτυχία. Ὅπως τὸ ψάρι δὲ φοβᾶται τὶς τρικυμίες, ἀλλὰ ἀτάραχο κολυμπᾶ καὶ πηγαίνει στὸ σκοπό του, ἔτσι πρέπει νὰ κάνει καὶ κάθε καλὸ καὶ θαρρετὸ ἀγόρι.

Τί ὡραῖα ποὺ γιορτάζουν τὰ παιδιὰ στὴ μακρινὴ καὶ παράξενη αὐτὴ χώρα!

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΟΙ ΓΕΙΤΟΝΙΣΣΕΣ

— Θὰ βάλῃς μπουγάδα σήμερα, σιόρα Σοφία; Καλημέρα σας.

— Θὰ βάλω, σιόρα Κατίνα. Καλημέρα σας.

Ἡ σιόρα Σοφία κι' ἡ σιόρα Κατίνα ἦταν γειτόνισσες, ἢ καλύτερα νὰ ποῦμε συγκάτοικες, γιατὶ καθόντανε στὸ ἴδιο σπίτι, χωρισμένο σὲ δυὸ δωμάτια.

Τὸ σπιτάκι αὐτὸ τὸ εἶχαν νοικιασμένο οἱ δυὸ οἰκογένειες, τῆς σιόρας Σοφίας καὶ τῆς σιόρας Κατίνας.

Ὁ ἄντρας τῆς σιόρας Σοφίας, ὁ σιὸρ Ἠπτης, ἦταν καροτσιέρης, καὶ ὁ ἄντρας τῆς σιόρας Κατίνας, ὁ σιὸρ Τζώρτζης, ἦταν ἐργάτης. Πολλὲς φορὲς συνεργαζόνταν οἱ δυὸ τους. Ὁ ἕνας φόρτωνε ἢ ξεφόρτωνε τὸ κάρο, κι' ὁ ἄλλος τὸ ὁδηγοῦσε.

Τὸ σπιτάκι εἶχε αὐλὴ μὲ μάνδρα γύρω-γύρω. Στὴ γωνιὰ τῆς μάνδρας ἦταν ἕνας μικρὸς σταῦλος γιὰ τὸν ντορὴ τοῦ σιὸρ Ἠπτη.

Στὴν αὐλὴ αὐτὴ ἐπλεναν, ἡ σιόρα Σοφία κι' ἡ σιόρα Κατίνα. Ἐκεῖ ἔπαιζαν τὰ παιδιά τους κι' οἱ κότες τους.

Ἡ σιόρα Σοφία κι' ἡ σιόρα Κατίνα συχνὰ ἐμάλωναν μεταξύ τους, ἐξαιτίας τῶν παιδιῶν ποὺ ἔκαναν τὴν ἀρχὴ στὸ μάλωμα· ἀλλὰ πάλι τἄφτιαναν, καὶ μάλιστα ὅταν ἐπρόκειτο νὰ κοινωνήσουν.

Τώρα τὰ εἶχαν μέλι γάλα, γιατ' ἦταν Μεγάλη Σαρακοστὴ καὶ θὰ κοινωνοῦσαν τὴν Κυριακή.

— Συχώρα με καὶ Θεὸς σχωρέσει σε, σιόρα Κατίνα, ἔλεγε ἡ σιόρα Σοφία.

— Νὰ εἶσαι συχωρεμένη, σιόρα Σοφία, ἔλεγε ἡ σιόρα Κατίνα, καὶ συχώρα με καὶ σύ. Καὶ φιλιόντανε σὰν ἀδερφάδες, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ κοινωνήσουν.

— Ἀφοῦ θὰ βάλῃς μπουγάδα, σιόρα Σοφία, βάλε, σὲ παρακαλῶ δυὸ πουκάμισα καὶ δυὸ σώβρακα τοῦ Τζώρτζη μου. Αὐτὸ τὸ δάχτυλο δὲ θέλει νὰ γειάνῃ ἀκόμη κι' ἔρχεται Πασχαλιὰ μὲ τὶς δουλειές της.

— Μετὰ χαρᾶς, σιόρα Κατίνα, καὶ ὅ,τι ἄλλο ἔχεις. Σὲ παρακαλῶ μόνο νὰ μοῦ τηγανίσῃς αὐτοὺς τοὺς γάβρους, γιὰ νὰ φάῃ ὁ Ἠπτης μου τὸ μεσημέρι. Θάρθουνε μαζὶ μὲ τὸ σιὸρ Τζώρτζη, γιατὶ δουλεύουνε μαζὶ στὸ τελωνεῖο.

— Μετὰ χαρᾶς, σιόρα Σοφία.

Ὁ σιὸρ Ἠπτης κι' ὁ σιὸρ Τζώρτζης συχνὰ δουλεύανε μαζὶ στὸ τελωνεῖο, καὶ τὸ μεσημέρι στὶς δώδεκα ξεκινοῦσαν καβάλα στὸ κάρο καὶ οἱ δυό, κρατώντας στὴν ἀμασκάλη ἀπὸ ἕνα μεγάλο ψωμὶ ὁ κάθενας. Ὁ ντορὴς βιαζότανε νὰ πάῃ στὸ σταῦλο, ὁ σιὸρ Ἠπτης κι' ὁ σιὸρ Τζώρτζης βιαζόντανε νὰ φάνε, κι' ἔτσι τὸ κάρο ἔτρεχε στὸν ἀνώμαλο δρόμο τοῦ Μαντουκιοῦ τόσο πολὺ κι' ἔκανε τέτοιον κρότο, ποὺ τρίζαν τὰ τζάμια.

Σήμερα ὁ σιὸρ Ἠπτης καὶ ὁ σιὸρ Τζώρτζης δουλεύανε στὸ τελωνεῖο, ἡ σιόρα Σοφία ἔπλενε στὴν αὐλή, ἡ σιόρα Κατίνα μαγείρευε τοὺς γάβρους τῆς σιόρας Σοφίας καὶ τὶς πατάτες τὶς δικές της δίπλα ἀπὸ τὴ σιόρα Σοφία. Ὁ Ἀντρέας ὁ γιὸς τῆς σιόρας Σοφίας, ἔκανε θελήματα στὴν ἀγορὰ τῆς χώρας κι' ἡ Ἑλένη, ἡ κόρη τῆς σιόρας Κατίνας, ἦταν στὸ σχολεῖο.

Δούλευαν ἡ σιόρα Σοφία καὶ ἡ σιόρα Κατίνα καὶ συζητοῦσανε ὅλα τὰ νέα τοῦ Μαντουκιοῦ. Ὅλα ὅσα ἔλεγαν καὶ ἔκαναν αὐτὲς οἱ δυό, ἦσαν καλὰ καὶ ἅγια· καὶ ὅλα ὅσα ἔλεγαν καὶ ἔκαναν οἱ διπλανὲς γειτόνισσες καὶ οἱ μακρινὲς Μαντουκιώτισσες, ἦσαν κακά, ψυχρὰ κι' ἀνάπόδα.

Μακάρι νὰ ἦσαν ὅλες σὰν κι' ἐμᾶς τὶς δυὸ ἄξιες καὶ φρόνιμες νοικοκυράδες καὶ νὰ τὄχουν ξάστερο τοῦτο, ἔλεγε κι' ἔδειχνε τὸ μέτωπό της ἡ σιόρα Σοφία μὲ τὴν παλάμη της γεμάτη σαπουνάδες.

Στὶς 12 ἦσαν ὅλα ἕτοιμα, καὶ οἱ γάβροι καὶ οἱ πατάτες.

Πρώτη ἔφτασε ἀπὸ τὸ σχολεῖο ἡ Ἑλένη.

— Μάμμα, πεινῶ.

— Τώρα, κοπέλλα μου, νὰ φέρει τὸ ψωμὶ ὁ μπαμπάκας σου.

Ἔπειτα ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ δρόμο ἕνας δαιμόνιος κρότος, σὰν νὰ καταστρεφόταν ἡ Πομπηΐα. Ἦσαν ὁ ντορής, ὁ σιὸρ Ἠπτης καὶ ὁ σιὸρ Τζώρτζης. Καὶ τελευταῖος ἔφτασε ὁ Ἀντρέας ἀπὸ τὴ χώρα, ξυπόλυτος καὶ ξεσκούφωτος, κρατώντας τὸ μακρουλὸ κι' ἁπλωτὸ καλάθι του ἄδειο. Τέτοια καλάθια μακρουλά, ἄδαθα καὶ μεγάλα, ἔχουν ὅλα τὰ παιδιὰ ποὺ κάνουν θελήματα στὴν ἀγορὰ τῆς χώρας.

— Καὶ δὲν τρῶμε ἐδῶ στὴν αὐλὴ ὅλοι μαζί, σιόρα Σοφία; Εἶναι χαρὰ Θεοῦ.

— Ὅπως θέλουν οἱ ἄντρες, σιόρα Κατίνα.

— Βλέπω, σιὸρ Τζώρτζη, πὼς οἱ γυναῖκες μας τἄχουν μέλι-γάλα σήμερα. Φαίνεται θὰ γύρισε τὸ φεγγάρι, εἶπε ὁ σιὸρ Ἠπτης.

Ὄχι, νὰ σὲ χαρῶ, θὰ κοινωνήσουνε, καὶ γι' αὐτὸ εἶναι ἀγαπημένες, εἶπε ὁ Ἀντρέας.

— Σκασμός, παλιόπαιδο! τοῦ λέει ἡ μαμμά του, καὶ πότε μαλώσαμε;

Ἔστρωσαν λοιπὸν ἕνα τραπεζομάντυλο σ' ἕνα χορταριασμένο μέρος τῆς αὐλῆς, ἐκάθησαν γύρω κι' ἔτρωγαν οἱ ἄντρες καὶ τὰ παιδιὰ τὰ ψάρια, κι' οἱ δυὸ γυναῖκες τὶς πατάτες, γιατὶ θὰ κοινωνοῦσαν.

Τὸ μαυρούδι τοῦ γείτονα ταβερνιάρη ἐδρόσιζε τὰ λαρύγγια τῶν ἐργατικῶν κι' ἐδυνάμωνε τὰ μέλη τους. Σὲ λίγο οὔτε ψίχουλο ἦταν στὸ τραπεζομάντυλο,

οὔτε σταγόνα μέσα στὶς μποτίλιες. Τότε ὁ σιὸρ Ἠπτης ἔψαξε στὴν τσέπη του γιὰ τσιγάρο, ἀλλὰ δὲν βρῆκε.

— Μὲ συμπάθειο, σιὸρ Τζώρτζη, μήπως ἔχεις κανένα τσιγάρο;

Ὁ σιὸρ Τζώρτζης ἔψαξε τὶς τσέπες του, ἀλλ' οὔτε αὐτὸς βρῆκε.

— Βρὲ Ἀντρέα, μὴ σοῦ βρίσκεται κανένα τσιγάρο; ρώτησε τὸ παιδί του ὁ σιὸρ Ἠπτης.

Ὁ σιὸρ Ἠπτης συχνὰ ἔψαχνε τὶς τσέπες τοῦ Ἀντρέα, κι' ἂν τοῦβρισκε τρίμματα ἀπὸ καπνό, τὸν χόριαινε χαστούκια.

—Ὄχι, πατέρα, τοῦ λέει, ψάξε με!

Καὶ ἀγαποδογύρισε τὶς τσέπες του.

Πρὸς μεγάλη του ὅμως ἔκπληξη, γιατὶ τὸ εἶχε λησμονήσει, ξεχύθηκαν κάτω στὰ χόρτα ἕνα σωρὸ ἀποτσίγαρα.

Μόλις τὰ εἶδε, ὁ Ἀντρέας ὅπου φύγῃ-φύγῃ. Ἦταν προβλεπτικὸς ἄνθρωπος κι' ἤξερε τί τὸν περίμενε.

Ὁ σιὸρ Ἠπτης ὅμως κι' ὁ σιὸρ Τζώρτζης δὲν δυσαρεστήθηκαν ἀπὸ τ' ἀποτσίγαρα. Ἔκοψαν ἀπὸ τὸ τετράδιο τῆς Ἑλένης ἕνα φύλλο χαρτί, ἔκαμαν χοντρὰ τσιγάρα καὶ φούμαραν μακαρίως.

Μαντοῦδι - Κερκύρας, Ἀπρίλιος 1929.

Π. Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟ

Δὲν εἶναι ἡ ὡραία Ἑλλάδα σὰν τὰ μέρη
Τὰ βορεινά, τὰ χιονισμένα ἢ τὰ θαμπά:
Ἐδὼ ὁ χειμώνας καὶ ν' ἀνοίξῃ ξέρει,
Καὶ ἡ Ἄνοιξη μαζὶ μὲ τὸ Γεννάρη
Σὲ πέλαα λουλουδιῶν νὰ κολυμπᾶ...
Θαρεῖς καὶ τοῦ Χυνόπωρου ἡ θολὴ
Ματιά, εἶναι σὰν τοῦ νοσταλγοῦ,
Ποὺ μόλις ἀντικρύσῃ τὸ Νησί του, χάρη
Παίρνει χαρᾶς, καὶ μὲ λαμπρὴ στολὴ
Γιορτάσιμα χορεύει μὲ τοῦ πελάργοῦ
Τὸ πέταγμα, ὅπου ἐκεῖνος πρῶτος ξέρει,
Πὼς πέταξε νὰ βρῇ τὸ Καλοκαίρι...
Πάντα μαζὶ τὸ Ἥλιος καὶ Φεγγάρι
Φωτᾶνε ἢ παιγνιδίζουν μ' ἴδια χάρη
Πότε σὰν χρυσαετοὶ καὶ πότε ὡς γλάροι...
Καὶ τοῦ πελάου τὰ κύματα καὶ τοῦ γιαλοῦ
Μεταγοιωμένα φεύγουν, λές, γιὰ κόπου [ἄλλοῦ,
Καὶ τὶς Γαλήνες, σὰ Νεράιδες, ὧρες-ὧρες
Θωρεῖς νὰ διώχνουν μαγικὰ τὶς Μπόρες,
Καὶ τάστρα καθρεφτίζουνται χουσὰ
Στὰ σμάλτινα ταντελωτὰ νησά,
Καὶ, ἀλλοῦ βασανισμένα, τὰ καϊκάκια
Πρόσχαρα ἀνοίγουν τόρα τὰ πανάκια·
Καὶ φαίνουνται φαιδροὶ κάβοι, ἀκρογιάλια,
Σὰν πνέουν τὰ γαλανὰ σιγὰ μαϊστράλια,
Ἐνῶ τὰ χιόνια λευκοντύνουν τὶς κορφές.
Κρινοστεφανωμένες ὅλες ἀδερφές
Λὲς εἶναι, ποὺ μιὰν Ἄνοιξη γιορτάζουν.
Μακρυάδε σὰν τὴ βλέπουν καὶ θαμάζουν!

Σπέτσες, 1929 ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΟΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΔ'.

Ἀλλὰ ἡ ἰδέα πὼς «κινδύνεψε ἡ ζωή του» μὲ κεῖνο τὸ φοβερὸ πυροτέχνημα, δὲν ἄφησε τοὺς γονεῖς τοῦ Τοτοῦ νὰ τὸν τιμωρήσουν ὅπως τοῦ ἄξιζε. Τὸν μάλωσαν μόνο δυνατὰ καὶ τοῦ ἀπαγόρεψαν στὸ ἑξῆς «νὰ κάνῃ θηριοτροφεῖο».

— Τέτοια παιχνίδια νὰ μᾶς λείπουν, τοῦ εἶπε ὁ πατέρας του. Μᾶς φτάνει τὸ θηριοτροφεῖο ποὺ ἔχουμε στὸ κεφάλι μας. Γιατὶ παιδιὰ εἶστε σεῖς, ἢ θηρία ἀνήμερα; Δὲ σᾶς ἔφτανε ποὺ βασανίσατε ἔτσι τὰ καϊμένα τὰ ζῶα, παρὰ κάψατε στὸ τέλος κι' ἕνα πυροτέχνημα ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ σᾶς τινάξῃ στὸν ἀέρα!

Ὁ πατέρας τοῦ Τοτοῦ ἔκαμε παράπονα καὶ στὸ φίλο του. Πῶς ἄφινε ἔτσι ἀφύλαχτα τὰ ὁλικά του, νὰ τὰ παίρνουν τὰ παιδιὰ καὶ νὰ κάνουν χαλκούνια;

— Ποῦ νὰ φανταστῶ, δικαιολογήθηκε ὁ χημικός, πὼς ἕνα ἔξυπνο παιδὶ σὰν τὸν Τοτό, θἄκανε τέτοια ἀνοησία; . . . Ἔννοια σας ὅμως, τώρα ποὺ τὸ ξέρω, θὰ προσέχω . . .

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς ὁ Τοτὸς δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ ξανακάνῃ πυροτέχνημα. Τὶς «παραστάσεις» ὅμως τοῦ Θηριοτροφείου του ἤθελε νὰ τὶς ἐξακολουθήσῃ μὲ κάθε θυσία, γιὰ τὸν «ἱερὸ σκοπό». (Θυμᾶστε: μὲ τὰ χρήματα ποὺ θὰ μάζευε, νὰ χτίσῃ τὸ Σχολειὸ τοῦ χωριοῦ . . .) Κι' ἔκαμε συμβούλιο μὲ τοὺς σύντροφους του, γιὰ νὰ ἐξετάσουν τὴν «κατάσταση» καὶ νὰ πάρουν ἀποφασίσουν.

Τὴν «κατάσταση» αὐτὴ τὴ βρῆκαν ἐλεεινή. Ἡ ἄγκυρα τῆς γάτας εἶχε καθεῖ, ἡ κουτάλα τῆς χήνας εἶχε μαδήσει, ἡ ἀρματωσιὰ τοῦ Ἀρτοξέρξη εἶχε

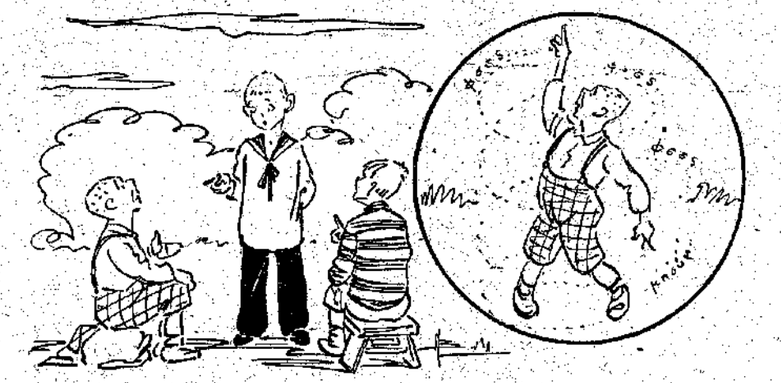

κουρελιάσει. Ὅλα ἔπρεπε νὰ γίνουν ἀπ' τὴν ἀρχή. Καὶ, τὸ χειρότερο, ἔπρεπε νὰ γίνουν κρυφά, γιατὶ ἂν οἱ μεγάλοι τοὺς ἔπαιρναν μυρωδιά, θὰ τοὺς χαλοῦσαν βέβαια τὸ γλέντι.

Ὡστόσο ἀποφάσισαν νὰ ἑτοιμάσουν ὅπως-ὅπως μιὰ μεγάλη παράσταση γιὰ τὴν ἐρχομένη Κυριακή. Κι' ὧς τότε, ἔλπιζαν πὼς οἱ μεγάλοι θὰ μαλώκωναν καὶ θὰ τοὺς ἄφιναν «νὰ παίξουν», ἀφοῦ μάλιστα θὰ τοὺς βεβαίωναν μὲ ὅρκο πὼς πυροτέχνημα, αὐτὴ τὴ φορά, δὲν θἄχε . . .

Κατὰ τὴ συνήθειά τους, ἄρχισαν . . . ἀπὸ τὸ τέλος. Τύπωσαν στὸν πολυγράφο τὴν προκήρυξη γιὰ τὴ δεύτερη παράσταση. Ὑποσχόντον πάλι, ἐννοεῖται, στὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ καὶ τῶν περιχώρων λαγοὺς μὲ πετραχήλια, ἢ νὰ πῶ καλύτερα, γάτες μὲ ἄγκυρες καὶ χῆνες μὲ κουτάλες. Μόνο στὸ τέλος, ἐπειδὴ τὸ πυροτέχνημα εἶχε κάνει . . . κρότο πολὺ ἄσχημο, καὶ φοβόνταν πὼς οἱ γονεῖς δὲν θἄφιναν τὰ παιδιά τους νὰ πᾶνε σὲ μιὰ παράσταση, ὅπου κινδύνευαν νὰ ξεκουφαθοῦν, νὰ στραβωθοῦν, καὶ νὰ χάσουν τὰ δόντια τους, ἔγραψαν:

«Εἰδοποιεῖται τὸ σεβαστὸν Κοινόν, ὅτι ἕνεκα τῆς καταπληκτικῆς ἐπιτυχίας τοῦ πρώτου μας πυροτεχνήματος, ἄλλο δὲν θὰ γίνῃ, καὶ ἡ παράστασις τῆς ἐρχομένης Κυριακῆς θὰ τελειώσῃ μὲ πυροτεχνήματα εἰκονικά, τὰ ὁποῖα θὰ μιμηθῇ ὁ περίφημος κλόουν Χρόνης».

Πραγματικῶς, ὁ Χρονάκης ἤξερε νὰ κάνῃ στὴν ἐντέλεια, μὲ τὸ στόμα καὶ μὲ τὰ χέρια, ρουκέτες, μύλους καὶ διάφορα ἄλλα πυροτεχνήματα. Λάμψη βέβαια δὲν ἔβλεπες· ἄκουγες ὅμως ἀπαράλλαχτους τοὺς κρότους,—φς!, φς! φσσσσς! . . μπάμ! μπούμ! – καὶ καθὼς κουνοῦσε ὁ μικρὸς τὰ χέρια του καὶ στριφογύριζε ὅλο του τὸ σῶμα, ἐνόμιζες πὼς ἔβλεπες μιὰ ρουκέτα νὰ πηγαίνῃ ψηλὰ ἢ ἕνα μύλο νὰ γυρίζῃ. Αὐτὸ τὸ «ταλέντο» σκέφθηκαν νὰ χρησιμοποιήσουν οἱ θηριοδαμαστές, γιὰ νὰ ἀντικαταστήσουν τὸ ἐπικίνδυνο πυροτέχνημα.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Ο ΠΙΤΣΩΝΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Τῆς Μητέρας μου

Μιὰ μέρα — εἶναι περασμένα ὀχτὼ χρόνια ἀπὸ τότε, — στὸ σπίτι μας τῆς Ἀντιγόνης, τὸ καλοκαίρι, ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός μου ἔφερ' ἕνα γατάκι. Δέκα δώδεκα μερόνυ, ὄχι παραπάνω. Περπατοῦσε σχεδὸν ἀρκουδιαστὰ καὶ τὸ τρίχωμά του ἦταν ἁπαλὸ-ἁπαλὸ σὰν μετάξι. Νοστιμούλικο, εἶχε ἕνα λευκὸ μουτράκι, κόκκινα χειλάκια, ρὸζ γλωσσίτσα καὶ κάτασπρα καλτσάκια στὶς πατοῦσες του. Ὅλοι μας τὸ πήραμε, μονομιᾶς, ἀπὸ καλὸ μάτι.

Ὁ ἀδελφός μου, δικαιωματικά, ἔγινε καὶ νονός του. Τοῦγαλε Πιτσώνη. Δὲν θυμάμαι ποιὸς τὸ φώναζε μιὰ μέρα, τυχαῖα, Πιτσώνη, μὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου τοῦ ἄρεσε αὐτὸ τὄνομα. Καὶ τὸ χάρισε στὸ γατάκι.

Ὅσο μεγάλωνε, ὁ Πιτσώνης γινόταν πιὸ συμπαθητικὸς καὶ πιὸ ἀγαπητὸς σ' ὅλους μας. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα ἦταν ἀκροβάτης ἀπὸ κληρονομικότητα, γιατί ἡ μάνα του πηδοῦσε ἀνάμεσα σὲ στεφάνια καὶ πάνω ἀπὸ μπαστούνια — καὶ πολλὲς φορὲς τὸ πρωῒ γυμναζόταν ὁλομόναχος, ἔδιν' ἕνα σάλτο καὶ βρισκόταν ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ ἑνὸς μεγάλου τραπεζιοῦ, ἢ πηδοῦσε πάνω σὲ μιὰ ψηλὴ θυρίδα. Στὴν ἀρχὴ τοῦ δίναμε μονάχα γάλα. Καθαριότητα δὲν τοῦ διδάξαμε μὰ ποτὲ δὲ λέρωσε τὴν τραπεζαρία ἢ τὴ σάλα τοῦ ἰσογείου, ὅπου κουλουριαζόταν συνήθως ἥσυχα-ἥσυχα. Ἔβγαινε στὸν κῆπο.

Ποτὲ ὁ Πιτσώνης δὲν καταδεχόταν νἀγγίξῃ σὲ φαΐ, ἂν δὲν τοῦ τὸ προσφέραμε μέσα στὸ πιατάκι του. Καλομαθημένος, θὰ πῆτε. Ἴσως. Κάποτε ὅμως ποὺ λείπαμε ἀπ' τὴν Ἀντιγόνη, ξέχασε ἡ μαγέρισσα νὰ τοῦ βάλῃ τὸ σηκοτάκι στὸ πιατάκι του, κι' ὁ Πιτσώνης ἔμεινε σαρανταοχτὼ ὧρες νηστικός, προτιμώντας νά . . . σεβαστῇ τὶς ἀρχές του!

Στὴ σάλα τοῦ δευτέρου πατώματος, μέσα σ' ἕνα χρυσὸ κλουβί, ἀπ' τὰ ξημερώματα τὸ καναρίνι μας ἄρχιζε μιὰν ἀτέλειωτη μελῳδία. Ὁ Πιτσώγας—ἴσως γιατὶ εἶχε μουσικὸ αὐτὶ—ἔκανε κάπουκάπου μιὰν ἐπίσκεψη στὸ δεύτερο πάτωμα, γιὰ νἀκούσῃ ἀπὸ κοντὰ τὸν ἐκλεκτὸ ἀοιδό. Μιὰ μέρα ὅμως ποὺ τὸ καναρίνι ἔπαψε ἀπότομα τὸ ταραγούδι του, ἡ μητέρα μου, ἀνήσυχη, μπῆκε στὴ σάλα κι' εἶδε τὸν Πιτσώνη νὰ στέκῃ ἀντίκρυ στὸ κλουβὶ καὶ νὰ κοιτάζῃ κατάμματα τὸ δυστυχισμένο πουλάκι, ποὺ φαινόταν τρομαγμένο, σαστισμένοι σὰν ὑπνωτισμένο. Ἡ ματιὰ ποὺ ἔρριξε ἡ μητέρα μου στὸν Πιτσώνη ἦταν ἀρκετὴ γιὰ νὰ τοῦ ὑποδείξῃ πὼς δὲν ἦταν σωστὸ αὐτὸ ποὺ ἔκανε. Κι' ὁ γάτος μας ἔφυγε, ἀργὰ-ἀργά, μὲ σκυμμένο κεφάλι καὶ τὴν οὐρὰ μέσα στὰ σκέλια.

Ἕνα πρωῒ ἦρθε κι' ἄλλο γατάκι στὸ σπίτι μας. Πῶς; Κανένας δὲν ἤξερε. Τὸ βρήκαμε στὸ μαγεριό. Ἦταν μαῦρο, κατάμαυρο μὲ ἄσπρες βούλες στὸ μουτράκι του. Εἶχε ὅμως μιὰ ματιὰ ὄμορφη, γεμάτη πονηρία καὶ ψευτιά. Δὲν τὸ διώξαμε, γιατὶ τὸ σπίτι μας ἦταν πολὺ μεγάλο κι' ὁ Πιτσώνης δὲν τἄβγαζε πέρα ὁλομόναχος στὸν ποντικοπόλεμο. Ὁ Μαῦρος ὅμως—ὅπως βγάλαμε τὸν ἐθελοντή, - ἂν δὲν εἶχε συνάψει συμμαχία μὲ τὰ ποντίκια, ἦταν πολὺ πιὸ ἐπιζήμιος ἀπ' αὐτά. Τὸν Πιτσώνη τὴ νύχτα τὸν κλειδώναμε στὸ κελλάρι, καὶ ποτὲ ὁ εὐγενικὸς γάτος δὲν φάνηκε ἀνάξιος τῆς ἐμπιστοσύνης μας. Ἐνῶ ὁ Μαῦρος διαρκῶς ἔβρισκε τὴν εὐκαιρία νὰ μᾶς κλέψῃ κανένα κομμάτι τυρί, κάποτε ὁ ἀθεόφοβος ἄρπαξε μιὰ μισοψημένη μπριζόλα ἀπ' τὴ σκάρα. Δὲν τὸν διώχναμε τώρα ἀπό . . . φιλανθρωπία.

Ἦταν καὶ βρῶμικος.

Δὲν λουζόταν σὰν τὸν Πιτσώνη, κάθε πρωῒ, μὲ τὴ γλῶσσα του καὶ σιχαινόταν κανεὶς νὰ τὸν βλέπῃ. Πολλὲς φορὲς ἔπαιρνα τὸ λιγδὴ κάτω ἀπ' τὴ μασχάλη μου, τὸν πήγαινα σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ κήπου, ὅπου ἦταν ἡ χαβούζα, καὶ τὸν βουτοῦσα στὸ νερό. Ὕστερα τὸν ἔβαζα στὸν ἥλιο νὰ στεγνώσῃ. Κι' ὁ Πιτσώνης ποὺ τὸν λυπόταν, τὸν πλησίαζε, τὸν ἔγλυφε, τὸν χτένιζε καὶ - ἴσως - τὸν παρηγοροῦσε. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἐμπόδιζε τὸ Μαῦρο νὰ τοῦ κλέβῃ πολλὲς φορὲς τὸ φαΐ μέσ' ἀπ' τὸ πιατάκι!

Χωρὶς μνησικακία, ὁ Πιτσώνης, σὰ μεγαλύτερος, κουλουριαζόταν πολλὲς φορὲς τὴ νύχτα κοντά του καὶ τὸν ζέσταινε. Μιὰ μέρα ὅμως, τὴ στιγμὴ ποὺ ἦταν ἀνοιχτὴ ἡ πόρτα τοῦ κελλαριοῦ, ὁ Μαῦρος τρύπωσε κι' ἄρπαξ' ἕνα λουκάνικο. Ὁ Πιτσώνης τὸν εἶδε. Ἡ συναίσθηση τῆς εὐθύνης—γιατὶ μὴν ξεχνᾶτε πὼς αὐτὸς ἦταν ὑπεύθυνος φύλακας τοῦ κελλαριοῦ—τὸν ἔκανε νἀγριέψῃ, νὰ κυνηγήσῃ τὸν Μαῦρο ὥς τὸν κῆπο καὶ νὰ τὸν σπάσῃ κυριολεκτικῶς στὸ ξύλο, ἀφοῦ πρῶτα τοῦ πῆρε πίσω τὸ λουκάνικο! Ἀπὸ τότε, ἔπαψε νὰ λούζῃ καὶ νὰ περιποιῆται τὸν Μαῦρο κι' ὅταν ἀνταμώνανε, τὸν κοίταζε αὐστηρά, ἀγρια, μὲ τὰ μεγάλα πράσινα μάτια του ποὺ μοιάζαν σὰν δυὸ τσακιστὲς ἐλῆες.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΙΔΙΡΟΓΛΟΥΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ
(Ἐθνικὸν Ἀριστεῖον Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν)

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

μὲ σκίτσα τῆς δ. ΛΙΛΑΣ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Τὸ κατάλαβα, ψιθύρισα.

Ὁ Νιόνιος τότε, γιὰ νἀστειευθεῖ, μὲ ρώτησε:

— Μὰ ὁ ἴδιος ἥλιος εἶναι τάχα κι' ἐδῶ καὶ στὴν Πάτρα;

Σ' αὐτὸ δὲν τοῦ ἀποκρίθηκα οὔτε μὲ γέλιο. Κάτι ἄλλο εἶχα θυμηθεῖ ἄξαφνα:

Στὴν Πάτρα, ὅταν εἴπαμε πὼς θὰ φύγουμε γιὰ τὴ Ζάκυνθο, ἡ Ἀγλαΐτσα μοῦδειξε στὸ χάρτη της,— εἶχ' ἕνα μεγάλο χάρτη τῆς Ἑλλάδας, — αὐτὸ τὸ νησί. Τὸ κοίταξα καλά, μὲ τὴν περιέργεια ποὺ ἔχει κάθε ταξιδιώτης γιὰ τὸν τόπο ποὺ πάει, κι' ἡ εἰκόνα του χαράχτηκε στὸ νοῦ μου. Καὶ τώρα, καθὼς τὄβλεπα ἀπὸ κεῖ ψηλὰ σχεδὸν ὅλο, μοῦ φάνηκε σὰ νᾶχα μπροστὰ στὰ μάτια μου τὸ ἴδιο ἐκεῖνο σχῆμα, τὴν ἴδια εἰκόνα ποὺ εἶδα καὶ στὸ χάρτη.

Δείχνοντας τότε μὲ τὸ χέρι τὴν καμπύλη ἐκείνη ποὺ ἁπλωνόταν ἀπὸ τὸ βορεινὸ ὥς τὸ μεσημβρινὸ ἀκρωτήρι τοῦ νησιοῦ, φώναξα:

— Ἰδέστε, καλέ, πὼς μοιάζει ἡ Ζάκυθο ὅπως τὴν ἔχει ὁ χάρτης! Νά, ὅλο αὐτὸ τὸ ἀκρογιάλι ποὺ βλέπει πρ' ς τὸ Μωριά, εἶναι ἀπαράλλαχτο. Ἀὲς καὶ τὸ βλέπω στὸ χάρτη τῆς Ἀγλαΐτσας. Τί περίεργο!

— Τὸ περίεργο θἄταν νὰ μὴν ἔμοιαζε! μοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Πανάγαρης μὲ χαμόγελο. Γιατί πῶς ἀλλοιώτικα κάνουν τὸ χάρτη ἑνὸς τόπου; Ἀνεβαίνουν σὲ μιὰ κορφὴ καὶ σχεδιάζουν τὴ γραμμὴ ποὺ κάνει ἡ στεριὰ καθὼς τελειώνει ἕνα-γύρο στὴ θάλασσα. Ἀπὸ ἐδῶ, βλέπετε, θὰ μποροῦσε κανένας νὰ σχεδιάσῃ τὴ μισὴ Ζάκυθο. Ἂν πήγαινε τώρα καὶ σὲ κανένα μέρος ψηλότερο, νά, στὴν κορφὴ ἐκείνου τοῦ βουνοῦ, θἄβλεπε νὰ σχεδιάσῃ καὶ τὴν ἐπίλοιπη. Ἔτσι;

Ἔτσι βέβαια! Τὸ καταλάβαινα τώρα πολὺ καλά. Κι' ἀφοῦ σχεδιάσουν αὐτὴ τὴ γραμμή,— τὸ περίγραμμα νὰ ποῦμε τῆς στεριᾶς μέσ' στὴ θάλασσα, — σημειώνουν μέσα τὰ ποτάμια, τὶς λίμνες, τὰ βουνά, τὶς χῶρες, τὰ χωριά, τοὺς δρόμους κι' ὅ,τι ἄλλο μπορεῖ νἄχῃ ἕνα μικρὸ ἢ ἕνα μεγάλο νησί, ἡ Ζάκυνθο π. χ. ὅπου βρισκόμαστε, ἢ ἡ Πελοπόνησο ποὺ τὴν εἴχαμε ἀντικρύ μας.

Ἀργότερα ἔμαθα πὼς γιὰ νὰ γίνῃ ἕνας γεωγραφικὸς χάρτης, χρειάζονται καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα. Ἀλλὰ τότε πῆρα μιὰ ἰδέα.

6. *Ὁ μικρὸς «ἀριθμομνήμων»*

Τὴν τρίτη μέρα καταφέραμε νἀρχίσωμε τὴν ἐργασία στὸ καφενεῖο τοῦ Νιόνιου, ποὺ τὸ κάναμε θέατρο. Ἦρθε κόσμος πολὺς στὴν πρώτη μας παράσταση

κι' ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸ ποὺ ἔδειξε. μάλιστα γιὰ τὴ φωνὴ τοῦ Φάνη καὶ γιὰ τὴν κιθάρα τοῦ συντρόφου μας τοῦ καφετζῆ, συμπεράναμε πὼς ἡ ἑβδομάδα μας θὰ πήγαινε καλά. Καὶ δὲ γελαστήκαμε.

Στὸ ἀκροατήριό μας, ἂν καὶ λαϊκὸ

Ὁ Νιόνιος μὲ τὴν κιθάρα του.

πάντα, βλέπαμε κι' ἀνθρώπους ἀπὸ ἀνώτερη τάξη. Αὐτοὶ δὲν ἐρχόνταν βέβαια οὔτε γιὰ τἄσπρα ποντίκια, οὔτε, πολὺ λιγότερο, γιὰ τὴν Ηυθία. Ἐρχόνταν γιὰ τὸ Φάνη. Στὴ Ζάκυνθο, ποὺ τρελλαίνουνται γιὰ μουσικὴ ὁ μικρὸς τραγουδιστὴς ἔβγαλε ἀμέσως φήμη. Τὸν εἶπαν «φαινόμενο». Καὶ καθένας ἤθελε νὰ τὸν ἀκούσῃ, καὶ γιὰ νὰ εὐχαριστηθῇ βέβαια, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ κρίνῃ ἂν εἶχαν δίκιο ἐκεῖνοι ποὺ ἐπαινοῦσαν τόσο τὴ φωνή του.

Γεννήθηκε ἔτσι μιὰ περιέργεια, ἕνα ἐνδιαφέρο, καὶ κάθε ἀπόγεμα, καὶ κάθε βράδυ, ἡ σάλα μας γέμιζε. Καὶ πρῶτα-πρῶτα γι' αὐτὸ ἤμαστε πολὺ εὐχαριστημένοι.

Ἔπειτα στὴ Ζάκυνθο περνούσαμε καλά. Στὸ μικρὸ ξενοδοχεῖο, ἡ κυρία Μαργαρίτα κι' οἱ ὑπηρέτες της μᾶς περιποιόνταν τώρα ὅσο μποροῦσαν. Ὁ Νιόνιος μᾶς ἔδειχνε φιλία καὶ καλοσύνη, ποὺ μᾶς ἔκανε νὰ θυμόμαστε τὸν κὺρ-Ἤλία. Κι' ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, καὶ στὸ θέατρο κι' ἔξω, μᾶς φερνόταν εὐγενικά, καὶ πολλοὶ μᾶς φώναζαν κοντά τους, μᾶς μιλοῦσαν, μᾶς φίλευαν, μᾶς χάϊδευαν, περισσότερο παρὰ στὴν Πάτρα. Καὶ γι' αὐτὸ ἀκόμα μεῖς τὰ παιδιὰ θὰ θέλαμε νὰ μείνουμε στὴ Ζάκυνθο πολὺν καιρό . . .

Ἔννοεῖται πὼς ὁ Πανάγαρης δὲν ξεχνοῦσε νὰ λέῃ τὴν ἱστορία μου σὲ κάθε φίλο ποὺ πιάναμε κεῖ, καὶ νὰ τὸν ρωτᾶ ἂν ἤξερε λίποτα. Μὰ κανένας πάλι ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ρώτησε, δὲν ἦταν σὲ θέση νὰ μᾶς φωτίσῃ. Μόνο κάποιος, ποὺ δὲν ἔμαθα τὄνομά του, ἀκούγοντας αὐτὸ κι' αὐτό, μᾶς μήνησε μ' ἕνα φίλο, πὼς στὴν Ἀθήνα, λέει, τελευταῖα, εἶχε ἀκούσει, λέει, γιὰ κάποια οἰκογένεια, λέει, ποὺ τῆς ἔκλεψαν μιὰ φορὰ ἕν' ἀγοράκι, λέει . . .

— Καὶ αὐτὰ τὰ λέει, λέει, ἡ Μαριώ! εἶπε ἡ Νίνα γελώντας.

— Τρέχα γύρευε! εἶπε κι' ὁ Πανάγαρης.

Ὅλοτόσο πάντα λογάριαζε νὰ πάει καμμιὰ μέρα νὰ βρῇ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃ, — ἂν μποροῦσε νὰ δώσῃ, — πιὸ θετικὲς πληροφορίες. Ἀλλὰ θὰ ἰδοῦμε παρακάτω πὼς καὶ γιατὶ δὲν πρόφτασε νὰ τὸ κάμῃ . . .

Ἀπὸ τὶς πρῶτες ἡμέρες, τὸ θεατρό μας πλουτίσθηκε καὶ μ' ἕνα ἄλλο ἔκτακτο «νούμερο». Ὁ Πανάγαρης τὸ ἀνακάλυψε στὴ γειτονιά μας Ἦταν ἕνα σγουρόμαλλο παιδὶ ὥς δέκα χρονῶν,—Πετράκη τὄλεγαν,— ποὺ μποροῦσε νὰ λύνῃ στὴ στιγμὴ, καὶ χωρὶς νὰ γράφῃ ἀριθμούς,—ἴσως νὰ μὴν ἤξερε κιόλα, — τὰ πιὸ πολύπλοκα ἀριθμητικὰ προβλήματα!

Παραδείγματος χάρη, τοῦ ἔλεγες: Χίλιες πεντακόσιες τριάντα λίτρες σταφίδα ἀπὸ ἑβδομηνταπέντε λεφτὰ ἡ λίτρα, καὶ σαραντατρεῖς μπότσες λάδι ἀπὸ τρεῖς δραχμὲς καὶ δεκαπέντε ἡ μπότσα, πόσα λεφτὰ κάνουν; Καὶ σοῦ ἔλεγε ἀμέσως τὰ λεφτά.

Ἢ: ἕνα μάτσο ἀπὸ πενηνταδυὸ καλάμια, τὰ μισὰ μὲ ἐννιὰ κόμπους τὸ καθένα, καὶ τ' ἄλλα μισὰ μὲ ἑφτά, πόσους κόμπους ἔχει ὅλο; Καὶ σὲ λίγα δευτερόλεπτα εἶχες τὴν ἀπάντησι ὁλόσω στὴ Αὐτοὶ ποὺ ρωτοῦσαν, ἔγραφαν τοὺς ἀριθμούς, ἔκαναν τὰ λογαριασμό, κι' ἔβλεπαν πὼς ὁ μικρὸς Πετράκης δὲν ἔκανε ποτὲ κανένα λάθος. Κι' ὅμως, δὲν ἤξερε καλὰ-καλὰ οὔτε ἀρίθμησι. Ἔλεγε π. χ. «χίλιες χιλιάδες» ἀντὶ «ἕνα ἑκατομμύριο».

Λίγοι ἤξεραν τὴ θαυμαστὴ αὐτὴ ἱκανότητα τοῦ μικροῦ Πετράκη, γιατὶ ἦταν ζωμερίτης, ἀπὸ τοὺς Κήπους, καὶ μόνο κάπου-κάπου ἔμπαινε στὴ χώρα ὅπου εἶχε ἕνα μπάρμπα, ταβερνιάρη ἀντικρὺ στὴν «Ἀφθονία». Οὔτε σκέφθηκε ποτὲ κανένας, πὼς τὸ σπάνιο αὐτὸ φαινόμενο, — ἂν κι' ὄχι μοναδικό, γιατὶ στὸν κόσμο φάνηκαν κι' ἄλλοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἀριθμομνήμονες, — μποροῦσε νὰ ὠφελήσῃ καὶ τὸν ἴδιο τὸν Πετράκη κι' ἄλλους.

Ὁ Πανάγαρης ὅμως τὸ σκέφθηκε ἀμέσως. Καὶ χάλασε τὸν κόσμο νὰ καταφέρῃ τὸ μπάρμπα του νὰ τοῦ τὸν δώσῃ. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ταβερνιάρης δὲν ἤθελε, — ἔλεγε μάλιστα πὼς «δὲν εἶχε ἐξουσία», γιατὶ τὸ παιδὶ εἶχε καὶ πατέρα, ποὺ ἔλειπε τότε στὴ Βλαχιά,— ὁ Πανάγαρης τὸν ἔπεισε νὰ τοῦ τὸν δώσῃ μόνο γιὰ ὅσον καιρὸ θἄμενε στὴ Ζάκυνθο.

Ἔτσι ὁ Πετράκης ἔγεινε προσωρινὰ μέλος τοῦ θιάσου μας, καὶ σὲ κάθε παράστασῃ παρουσιαζόταν κι' αὐτὸς στὴν ἐξέδρα κι' ἔλυνε ὅσα προβλήματα τοῦ πρότειναν οἱ θεατές. Γιὰ κάθε ἐμφάνισῃ, ἐννοεῖται, ὁ Πανάγαρης τοῦ ἔδινε πρόθυμα ἕνα μικρὸ μέρος ἀπὸ τὴν εἰσπραξῃ.

Εἶναι περιττὸ νὰ σᾶς παραστήσω τὴν ἐντύπωσῃ ποὺ ἔκανε στὸν κόσμο. Φτάνει νὰ σᾶς πῶ πὼς γιὰ λίγο ξεχάστηκε κι' ἡ φωνὴ τοῦ Φάνη. Ἔγραφαν ἀκόμα κι' οἱ ἐφημερίδες. Οἱ θεατές μας διπλασιάστηκαν. τριπλασιάστηκαν. Ὅλοι πιὰ οἱ Ζακυνθινοί, τὴν ἡμέρα, κατάστρωναν ἀπὸ ἕνα πολύπλοκο πρόβλημα, σὰν αὐτὰ ἀπάνω-κάτω ποὺ σᾶς εἶπα, κι' ἐρχόνταν τὸ βράδυ νὰ τὸ ποῦν τοῦ Πετράκη.

Ὁλάκερη ὥρα βαστοῦσε πολλὲς φορὲς τὸ ἑλκυστικὸ αὐτὸ «νούμερο». Κι' ὅλα, ὅλα τὰ προβλήματα ποὺ τοῦδιναν, ὁ Πετράκης τἄλυνε. Ἕνα μόνο δὲ μπόρεσε . . νὰ λύσῃ: Αὐτὸ ποὺ τοῦ πρότεινε ἕνα βράδυ κάποιος ἀστεῖος:

— Ἔχω ἕνα καράβι, τοῦ εἶπε, ποὺ κόβει ἑννιὰ μίλλια τὴν ὥρα. Ἔχει δυὸ κατάρτια, τὸ ἕνα τέσσερα μέτρα καὶ τἄλλο τριάμισυ. Τὰ σχοινιά του, ὅλα μαζί, εἶναι 1200' ὀργιές. Ἔχει φορτίο 200 τόνους. Πόσω χρονῶν εἶναι ὁ πλοίαρχος;

(Ἀκολουθεῖ)

ΩΣ ΠΟΥ ΝΑ ΒΡΗ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ CHARLES RICHTER

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ ξένος χαμογέλασε:

— Οἱ Σιν-Φάϊνερς εἶναι δυνατοί! εἶπε. Σᾶς παρακολουθοῦσαμε, κύριε Χάγερσμιθ, καὶ ξέραμε ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς ζωῆς σας. Ἂν δὲν ξέραμε πῶς περνοῦσε καλά, φαντάζεστε πῶς θὰ σᾶς τἐφήγαμε; Θὰ σᾶς τὸ κλέβαμε μιὰ χαρά! Ἀλλὰ δὲ χρειάστηκε. Καλὰ δὲν κάναμε, κύριε Χάγερσμιθ;" Ἀλλὼς τε, πρόσθεσε χαμογελώντας, πῶς θὰ τὸ πέργαμε, ἀφοῦ ἦταν ἐνέχυρο;

Ὁ Σολομὼν σηκώθηκε καὶ τοῦδωσε τὸ χέρι.

— Κι' ἡ μαμμά; ρώτησε ἡ μικρὴ Λεβάντα.

— Μιὰ στιγμή, παιδί μου, ἡ ἱστορία μου κοντεύει νὰ τελειώσει.

— «Ὅσον καιρὸ ὁ ἀρχηγὸς εἶχε τὴν ἐλπίδα νὰ γίνει ἡ μεγάλη ἐξέγερση, ἔμενε κρυμμένος. Δυστυχῶς ὅμως οἱ εἰδήσεις δὲν εἶναι καλές. Οἱ Ἄγγλοι ἔχουν τὰ μάτια τους τέσσερα, καὶ κάθε ἀπέπειρα σήμερα εἶναι καταδικασμένη σὲ ἀποτυχία.

«Γι' αὐτὸ ὁ ἀρχηγὸς ἀποφάσισε νὰ γυρίσει πάλι στὴν Ἀμερική, γιὰ νὰ κάμει ἐκεῖ τὶς ἐνέργειες ποὺ χρειάζονται. Αὔριο θὰ τὸν πάρει μιὰ βεντέτα καὶ θὰ τὸν βγάλει στάνοιχτά, ὅπου θὰ τὸν περιμένει ἕνα πλοῖο. Μιὰ γυναίκα θὰ φύγει μαζί του, κι' ἡ γυναίκα αὐτὴ πρέπει νὰ πάρει καὶ τὸ παιδί της. Κύριε Χάγερσμιθ, ἦρθα ἀπόψε, γιὰ νὰ σᾶς ζητήσω τὸ παιδί, ποὺ σᾶς ἔχουν ἀφήσει πρὶν ἀπὸ κάμποσους μῆνες γιὰ ἐνέχυρο».

Ὁ Σολομὼν χλώμιασε.

Ὅσο διαρκοῦσε ἡ διήγηση, δύο ἀντίθετα αἰσθήματα πάλευαν μέσα του. Ἡ χαρὰ γιατ' ἡ μικρὴ Λεβάντα θἄβρισκε τὴ μητέρα της, κι' ἡ λύπη γιατί αὐτὸς θἄμενε πάλι ἔρημος στὸν κόσμο, σὰν ἕνας Ἐβραῖος ποὺ κανεὶς δὲν τὸν ἀγαπᾶ καὶ ποὺ ζεῖ μόνος μὲ τὶς τύψεις του καὶ τὴν ἐρημιά του.

Ἔτσι τοῦρθε νὰ φωνάξει: «Λυπηθῆτε με, ἀφίστε μου τὸ παιδί!» Ἀλλὰ συγκρατήθηκε. Ἦταν χλωμὸς σὰν πεθαμένος καὶ τὰ χέρια του ἔτρεμαν.

— Τὸ παιδί σᾶς ἀνήκει, κύριε, εἶπε μὲ πόνο. Ἐγὼ ἔκανα μόνο καὶ μόνο τὸ καθῆκον μου. Ἂς γίνει τώρα τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου!

Ἀλλὰ καθὼς μιλοῦσε κι' αἰσθανόταν τὰ δάκρυα νὰ κυλοῦν στὰ μάγουλά του, δυὸ χεράκια τύλιξαν τὸ λαιμό του καὶ μιὰ δροσερὴ φωνὴ ἀκούστηκε:

— Παππού, θὰ μ' ἀφίσεις νὰ φύγω μοναχή μου;

Ἡ μικρὴ Λεβάντα, ποὺ ἄκουγε μόνο τὴν καρδιά της, εἶχε λύσει τὸ μεγάλο πρόβλημα ποὺ ἀπασχολοῦσε τὸ Σολομών.

Ὁ ξένος δὲν τὸν ἄτισε νὰ σκεφθεῖ.

— Εἶχα διαταγὴ νὰ ἐξακριβώσω, εἶπε ἐὰν ἡ καρδιά σας ἔγινε ἀρκετὰ γενναία, ὥστε νὰ καταπνίξει κάθε ἐγωϊστικὸ αἴσθημα. Λοιπόν, τώρα μπορῶ νὰ σᾶς πῶ νἀρθῆτε μαζύ μας. Εἶστε καὶ μοναχός. Στὸ ἑξῆς θὰ ἔχετε οἰκογένεια. Ἡ μητέρα τοῦ παιδιοῦ ἐπιθυμεῖ θερμὰ νὰ σᾶς ἀποδείξει τὴν εὐγνωμοσύνη της.

Ὁ Σολομὼν σηκώθηκε ἀπάνω καὶ κοίταξε προσεχτικὰ τὸν ξένο.

— Δὲν παίζετε μαζί μου; ρώτησε. Ἀληθινά, θέλετε νὰ μὲ πάρετε;

Καὶ καθὼς ὁ ξένος τοὔπιασε φιλικὰ τὸ χέρι καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ κρεμάστηκα στὸ λαιμό του, τοῦ φάνηκε πῶς εἶδε πάλι τὴν ὀπτασία, ποὺ εἶχε ἀντικρύσει μιὰν ἄλλη φθινοπωρινὴ μέρα, μέσα στὴν ὁμίχλη τοῦ Λονδίνου. Τότε ἦταν λυπημένη κι' ἡ φωνή της γεμάτη παράπονο. Σήμερα ἦταν γελαστὴ κι' ἡ φωνή της σὰν τραγουδι. Ἀλλὰ τὰ λόγια της ἔμειναν τὰ ἴδια: «Ὅ,τι κάνεις γι' αὐτὰ τὰ μικρά, γιὰ μένα τὸ κάνεις.»

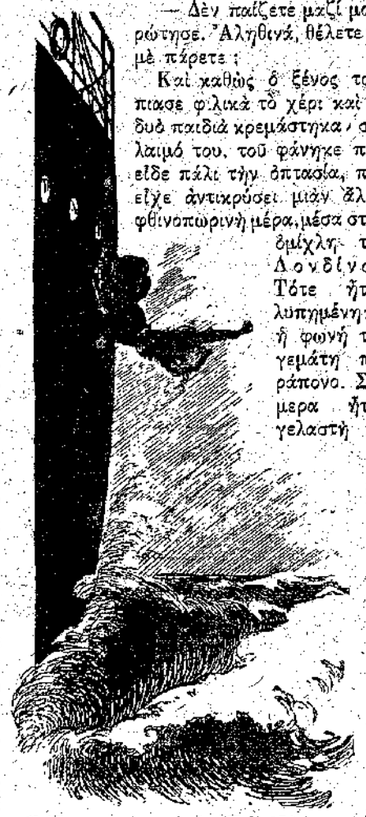

«Κι' ἔπεσε στὸ κενό...» (Σελ. 278, στ. α'.)

Ἔτσι λοιπὸν ἀποφάσισαν νὰ φύγουν ὅλοι: ὁ Σολομὼν Χάγερσμιθ, ἡ μικρὴ Λεβάντα κι' ὁ Δίκ. Γιατὶ βέβαια δὲν ἦταν δυνατὸ ν' ἀφίσουν μόνο τὸ Δίκ.

— Ζήτω οἱ Σιν-Φάϊνερς! φώναξε μ' ὅλα του τὰ δυνατὰ ὁ μικρός, ὅταν ἔμαθε ὅτι τὴν ἄλλη μέρα θἄφευγε μαζὶ μὲ τοὺς Ἰρλανδοὺς φίλους του.

Ἀλλὰ ξαφνικὰ σοβαρεύτηκε κι' ἄρχισε νὰ ξύνει τὸ κεφάλι του μὲ ἀμηχανία.

— Ἀχ, Θεέ μου! ἀναστέναξε.

— Τί ἔχεις, Δίκ; ρώτησε ἡ Λεβάντα.

— Νὰ τί σκέφθηκα, ἀπάντησε ὁ Δίκ. Ἄμα γίνω σιν-φάϊνερ, δὲ θὰ εἶμαι πιὰ Ἄγγλέζος καὶ τότε πῶς θὰ μπορέσω νὰ γίνω λορδος-δήμαρχος τοῦ Λονδίνου καὶ νὰ σὲ κάμω δημαρχίνα;

Ἀλλὰ ὁ ξένος τὸν ἔβγαλε ἀπὸ τὴν ἀμηχανία.

— Ἔγγοια σου καὶ θὰ γίνεις δήμαρχος τοῦ Δουβλίνου κι' εἶναι τὸ ἴδιο. Τὴ μικρὴ Λεβάντα δὲν τὴ νοιάζει.

Ὁ μικρὸς τὸ βρῆκε αὐτὸ πολὺ εὐχάριστο, στριφογύρισε δυὸ φορές, ἔβγαλε τὴν περιβόητη σφυρίχτρα του κι' ἔπαιξε ἕνα κομμάτι μὲ ἀπερίγραπτο ἐνθουσιασμό. Κι' ὁ καϊμένος ὁ παπουτσής, ποὺ καθόταν στὸ ἐπάνω, θἄκανε τὸ σταυρό του καὶ θὰ νόμιζε πῶς οἱ ἄνθρωποι τρελλάθηκαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'

Τὸ τέλος τοῦ Σολομών

Ὁ καιρός, ποὺ ἤτκν τόσο ἄσχημος, διορθώθηκε ξαφνικά, κι' ὁ ξένος ἦταν πολὺ δυσαρεστημένος γι' αὐτὸ τὴν ἡμέρα, ποὺ ἔφτασαν στὴ μικρὴ παραλιακὴ πόλη Βέρχιγκτον, ὅπου ἔμελλε νὰ τοὺς πάρει τὸ πλοῖο.

— Δὲ μᾶς μένει παρὰ νὰ μᾶς κάνει ἀντίπραξη καὶ τὸ φεγγάρι, εἶπε.

Ἀλλὰ κοίταξαν γρήγορα τὸ ἡμερολόγιο καὶ βεβαιώθηκαν ὅτι τὸ φεγγάρι θἄβγαινε πολὺ ἀργὰ τὴ νύχτα, τὴν ὥρα ποὺ θὰ ἦταν πολὺ μακρυὰ πιὰ τὸ πλοῖο μὲ τὸ πολύτιμο φορτίο του.

Κράτησαν δυὸ δωμάτια στὸ μικρὸ ἰσόγειο ξενοδοχεῖο κι' ὕστερα κατέβηκαν ὅλοι στὴν ἀκτή, τάχα γιὰ νὰ θαυμάσουν τὸ τοπίο, ἀληθινὰ ὅμως γιὰ νὰ μάθουν καλὰ τὰ κατατόπια καὶ νὰ μπορέσουν νὰ κατεβοῦν τὴ νύχτα.

Τὸ μέρος αὐτὸ ἦταν ἕνα τέταρτο μακρυὰ ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο. Ἡ ἀκτὴ ἦταν κομμένη ἐδῶ καὶ κεῖ, καὶ τὸ νερὸ προχωροῦσε καὶ σχημάτιζε μικροσκοπικὰ λιμανάκια, ὅπου οἱ ψαράδες ἔδεναν τὶς βαρκοῦλες, γιὰ νὰ μὴ τὶς χτυπάει ὁ βοριάς.

Σὲ μιὰ τέτοια τοποθεσία ὁδήγησε ὁ ξένος τοὺς φίλους μας. Κάθησε πάνω στὸ βράχο μαζὶ μὲ τὸ Σολομών, ἐνῶ τὰ παιδιὰ ἔπαιζαν κάτω στ' ἀκρογιάλι.

Ἐνῶ συζητοῦσαν γιὰ τὰ μέτρα ποὺ ἔπρεπε νὰ πάρουν τὸ βράδυ, ἕνα κεφάλι πρόβαλε στὴν ἄκρη τοῦ βράχου, ἀκριβῶς ἀπὸ πάνω τους. Ὁ σκοῦφος ποὺ φοροῦσε καὶ τὸ τηλεσκόπιο ποὺ κρατοῦσε, φανέρωναν πῶς ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀκταφύλακες, ποὺ ἀγρυπνοῦν σ' ὅλα τὰ παράλια τῆς Ἀγγλίας γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῶν ναυτικῶν συνόρων.

— Γειά χαρά! φώναξε στοὺς φίλους μας. Ὡραῖα λιακάδα, ἔ;

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

EDGARD POE

Ο ΧΡΥΣΟΚΑΡΑΒΟΣ

ἢ ΤΟ ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΗΜΑ ΤΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Δ'

Θησαυρός!

Ἡ θέα τῶν νομισμάτων αὐτῶν ἐνθουσίασε τὸ Δία, ποὺ ἔβλεπε χρυσάφι ἀλληθινό, ἔστω καὶ τόσο λίγο. Ὁ κύριός του ὅμως δὲν ἔδειξε τὸν παραμικρὸ ἐνθουσιασμό. Ἀπεναντίας τὸ πρόσωπό του χλώμιασε πάλι μπροστὰ στὴν εὐτέλεια τοῦ «θησαυροῦ» ἐκείνου. Ὡστόσο μᾶς παρακάλεσε νὰ ἐξακολουθήσουμε τὸ σκάψιμο.

Τὴν ἴδια αὐτὴ στιγμὴ σκόνταψα κι' ἔπεσα μὲ τὰ μούτρα. Κι' αἰτία ἦταν ἕνας μεγάλος σιδερένιος κρίκος, ὅπου εἶχε χωθεῖ ἡ μύτη τοῦ παπουτσιοῦ μου. Αὐτό, φυσικά, ἀναπτέρωσε τὶς ἐλπίδες.

Ἐγὼ τουλάχιστο ποτὲ στὴ ζωή μου δὲν εἶχα αἰσταν θεῖ συγκίνηση ὅμοια μ' αὐτὴ ποὺ μὲ κυρίεψε κατὰ τὰ ἑπόμενα δέκα λεπτὰ ἐργασίας ἀπὸ τὴ στιγμὴ ὅηλαδὴ ποὺ ξαγασηκώθηκα κι' ἐξακολούθησα νὰ σκάβω δίπλα στὸ Λέγκραν, ὥς τὴ στιγμὴ ποὺ καταφέραμε οἱ δυὸ μας νὰ ξεθάψουμε ἕνα μακρουλὸ ξύλινο κιβώτιο.

Τὸ κιβώτιο αὐτὸ φαινόταν τόσο στερεὸ καὶ τόσο καλὰ διατηρημένο, ποὺ ἀμέσως ἔκαμα τὴν ὑπόθεση πῶς τὰ σανίδια του θἄχαν μουσκέψει σὲ διάλυση ἀπὸ χλωριοῦχο ὑδράργυρο. Εἶχε μάκρος τριάμισυ πόδια, πλάτος τρία, βάθος σχεδὸν ἄλλα τόσα, κι' ἦταν ντυμένο μ' ἐλάσματα τόσο πυκνὰ καὶ σταυρωτά, ὥστε θἄλεγες πῶς ἦταν κλεισμένο μέσα σ' ἕνα μετάλλινο δίχτυ.

Σὲ καθεμιὰ ἀπ' τὶς μεγάλες πλευρές του εἶχε ἀπὸ τρεῖς κρίκους, ποὺ θὰ πῆ πῶς ἕξη ἄντρες τὸ λιγότερο θὰ μποροῦσαν νὰ τὸ πιάσουν ἀπ' αὐτοὺς τοὺς κρίκους καὶ νὰ τὸ σηκώσουν. Ἐμεῖς ὅμως ποὺ ἤμαστε μόνο τρεῖς, μόλις καὶ μεταβίας μπορέσαμε νὰ τὸ κουνήσουμε, καὶ βέβαια θὰ μᾶς ἦταν ἀπολύτως ἀδύνατο νὰ τὸ μεταφέρουμε.

Εὐτυχῶς τὸ σκέπασμά του κρατιόταν μὲ δυὸ μόνο σύρτες πού, τρέμοντας ἀπὸ συγκίνηση, κατορθώσαμε νὰ τοὺς σπρώξουμε. Ἔτσι τὸ κιβώτιο ἀνοιξε. Καὶ τότε, μπροστὰ στὰ θαμπωμένα μας μάτια, παρουσιάσθηκε ἕνας θησαυρὸς ἀνώτερος ἀπὸ κάθε περιγραφή! Οἱ ἀχτίδες τῶν δυὸ φαναριῶν, καθὼς τὰ περιφέραμε, ἔπεφταν σὲ κάτι σωροὺς ἀπὸ ἀτόφυο χρυσάφι, καὶ σὲ κάτι πολύτιμους λίθους ποὺ ἡ λάμψη τους δὲν μᾶς θἄμπωνε μόνο, παρά, μπορῶ νὰ πῶ, μᾶς τύφλωνε!

Τὸ ἴδιο ἀπερίγραπτα θἄταν καὶ τὰ αἰσθήματα ποὺ μὲ κυρίευαν ἐκείνη τὴν ὥρα, καὶ ποὺ τὸ κυριώτερο ἦταν ἡ ἐκπληξη. Ὁ Λέγκραν φαινόταν ἐξαντλημένος ἀπὸ τὴν κούραση καὶ τὴ συγκίνηση, καὶ μόλις κατόρθωνε ν' ἀρθρώνῃ μερικὰ ἀσυνάρτητα λόγια. Ὁ Δίας πάλι εἶχε γίνει τόσο χλωμός, ὅσο ποτὲ δὲν φανταζόμουν πῶς μποροῦσε νὰ χλωμιάσῃ ἕνας ἀράπης! Κάμποσες στιγμὲς ἔμεινε σὰν ἐμβρόντητος, ἀλαλιασμένος· ἔπειτα γονάτισε στὸ λάκκο καί, χώνοντας τὰ γυμνά του μπράτσα ὡς τὸν ἀγκῶνα μέσα στὰ χρυσάφια καὶ στὰ πετράδια, ὅπως θὰ τἄχωνε σ' ἕνα μπάνιο μὲ νερό, φώναξε:

— Κι' ὅλα τοῦτα ποιὸς μᾶς τἄφερε; ποιὸς μᾶς τὰ χάρισε; Ὁ κάραβός μας, ὁ ὄμορφος χρυσοκάραβος, τὸ χαριτωμένο μαμμουνάκι, ποὺ τὄβριζα καὶ τὸ βλαστημοῦσα ἐγὼ ὁ ἄχρεῖος, ὁ σιχαμένος παλιαράπης!

«Ὁ σκύλος ξέφυγε ἀπὸ τὰ χέρια του...» (Σελ. 281, στ. γ'.)

Ἐπιτέλους ἀναγκάσθηκα νὰ ξυπνίσω ἀφέντη καὶ δοῦλο ἀπ' αὐτὴ τὴν ἔκσταση, — γιατὶ ἐγώ, φαίνεται, εἶχα σμνέλθει κάπως πιὸ γρήγορα, — θυμίζοντάς τους πῶς εἴχαμε νὰ μεταφέρουμε τὸ θησαυρὸ κι' ἔπρεπε νὰ κάμουμε γρήγορα. Γιατὶ ἡ νύχτα προχωροῦσε κι' ἡ ἐργασία αὐτὴ ἦταν ἀνάγκη νὰ τελειώσῃ πρὶν ἀπὸ τὰ ξημερώματα.

Ἡ ἀμηχανία μας ὡστόσο ἦταν μεγάλη, καὶ πολλὴν ὥρα χάσαμε συζητώντας γιὰ τὸν καλύτερο τρόπο μεταφορᾶς. Ἐπιτέλους ἀποφασίσαμε νὰ ἐλαφρώσουμε τὸ κιβώτιο, βγάζοντας ἔξω τὰ δυὸ τρίτα σχεδὸν ἀπ' τὸ περιεχόμενό του, γιὰ νὰ μπορέσουμε ἔτσι νὰ τὸ κουβαλήσουμε.

Βγάλαμε λοιπὸν ὅσα ἔπρεπε, τὰ κρύψαμε κάτω ἀπὸ πυκνοὺς βάτους, βάλαμε φρουρό τους τὸ σκύλο, ποὺ ἔλαβε διαταγὴ νὰ μᾶς περιμένῃ ἐκεῖ ὡς νὰ γυρίσουμε, σηκώσαμε κι' οἱ τρεῖς τὸ ἀρκετὰ βαρὺ ἀκόμα κιβώτιο, καὶ ξεκινήσαμε.

Μετὰ δυὸ ὧρες πορεία, κατορθώσαμε νὰ φτάσουμε μὲ τὸ φορτίο μας στὸ σπιτάκι τοῦ Λέγκραν ἀπαρατήρητοι. Ἤμαστε ὅμως τόσο κουρασμένοι, ποὺ ἀναγκασθήκαμε νὰ πλαγιάσουμε, γιὰ νὰ ξεκουρασθοῦμε, ὡς τὶς δυὸ μετὰ τὰ μεσάνυχτα.

Κατόπι δειπνήσαμε βιαστικά, καὶ μετὰ τὸ δεῖπνο, βγήκαμε πάλι, παίρνοντας μαζί μας καὶ τρεῖς μεγάλους σάκκους, ποὺ βρέθηκαν κατὰ καλή μας τύχη σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς καλύβας.

Κατὰ τὶς τέσσερις φτάσαμε στ' ὀροπέδιο. Βάλαμε τὰ πολύτιμα πράγματα στοὺς σάκκους, τοὺς φορτωθήκαμε, καθένας τὸν δικό του, καὶ χωρὶς νὰ λάβουμε τὸν κόπο νὰ γεμίσουμε πάλι τὸ λάκκο, — τί ἀνάγκη ἦταν; — γυρίσαμε στὴν καλύβα μὲ τὰ πρῶτα ροδίσματα τῆς αὐγῆς.

Ἡ ἐξάντληση τῶν δυνάμεών μας, ὕστερ' ἀπὸ τὸν δεύτερο αὐτὸ δρόμο, ἦταν τελειωτική· ἀλλὰ καὶ τὰ νεῦρα μας τόσο ἐρεθισμένα, ὥστε ἐνῶ πλαγιάσαμε ἀμέσως, στάθηκε ἀδύνατο νὰ μᾶς πάρῃ ὁ ὕπνος. Ἔτσι, σὰ νὰ εἴχαμε κάνει συμφωνία, σηκωθήκαμε ἀπὸ τὶς ὀκτὼ κι' ἀρχίσαμε νὰ μετροῦμε καὶ νὰ ἐξετάζουμε τὸ θησαυρό μας.

Τὸ κιβώτιο ἦταν γεμάτο ὡς ἀπάνω καὶ μόλις μᾶς ἔφτασε μιὰ ὁλάκερη μέρα γιὰ νὰ καταγράψουμε τὸ περιεχόμενό του.

Καὶ πρῶτα-πρῶτα ἦταν ἕνα πλῆθος νομίσματα χρυσά,— ἰσπανικά, γαλλικά, ἀγγλικά, ἀκόμα καὶ κινέζικα.

(Ἀκολουθεῖ) Μεταφρ. Ἐμ. Ρ. καὶ Γρ. Ξ.

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ (*)

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ

Στὸ προηγούμενο ἄρθρό μας ἐμάθαμε τί σημαίνει ὁ ὅρος «φιλοτέλεια». Πῶς ὅμως γεννήθηκε ὁ ***φιλοτελισμός***: καὶ ποιὰ εἶναι ἡ σημερινή του ἀνάπτυξη; Αὐτὸ θὰ ἐξετάσουμε σήμερα.

Ὅπως ἴσως ξέρετε, τὸ γραμματόσημο, στὴ σημερινή του μορφή, πρωτοφανίσθηκε στὰ 1840. Ἐφευρέτης του θεωρεῖται ὁ Ρόουλαντ Χίλλ, στὴν Ἀγγλία, ἂν καὶ στὴν πραγματικότητα ὁ Χίλλ εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ ἐπωφελήθηκε τῆς ἰδέας τοῦ γραμματοσήμου, ποὺ τὸ εἶχ' ἐπινοήσει κάποιος ἄλλος. Σὲ καμμιὰ ἄλλη εὐκαιρία, θὰ μιλήσουμε γιὰ τοὺς προδρόμους τοῦ γραμματοσήμου καὶ γιὰ τὶς διάφορες φάσεις τῆς ἐξελίξεώς του ἕως ὅτου φθάσῃ στὸ σημερινό του σχῆμα.

Ὅπως εἶχει φυσικό, ὁ φιλοτελισμὸς γεννήθηκε στὴν Ἀγγλία ταυτόχρονα σχεδὸν μὲ τὴν πρώτη ἐμφάνιση τῶν γραμματοσήμων. Ἀπὸ τὴν Ἀγγλία, ἡ ***γραμματοσημομανία*** (timbromanie) ὅπως τὴν ὀνόμασαν τότε, πέρασε στὸ Βέλγιο, στὴ Γαλλία, στὴ Γερμανία κι' ἁπλώθηκε σιγὰ-σιγὰ σὲ ὅλον τὸν κόσμο. Στὴν ἀρχή, τὴ συλλογὴ τῶν γραμματοσήμων τὴ θεωροῦσαν «ἀπασχόληση γιὰ τὰ μικρὰ παιδιά». Τοὺς μεγάλους ποὺ τύχαινε νὰ καταγίνονται μὲ τὰ γραμματόσημα, τοὺς ἐχαρακτήριζαν γιὰ μονομανεῖς, ὅμοιους μὲ κείνους ποὺ, χωρὶς κανένα ἀντικειμενικὸ σκοπό, μαζεύουν κουτιὰ σπίρτων, κουβαρίστρες, δακτυλίδια πούρων κ.λ.π.

Πόσο ὅμως ἄλλαξαν τὰ πράγματα ἀπὸ τότε! Οἱ ἐλάχιστοι «μεγάλοι» φιλοτελιστὲς τῶν πρώτων χρόνων ἐπλήθυναν καὶ σήμερα ὑπολογίζονται σὲ 2.500.000 περίπου σὲ ὅλον τὸν κόσμο! Κανεῖς «μεγάλος» δὲν ντρέπεται πιὰ νὰ φανερώσῃ πῶς εἶναι φιλοτελιστής, ὅπως ἄλλοτε ποὺ φοβότανε μὴ μειώσῃ τὴν ὑπόληψή του ὡς σοβαροῦ ἀνθρώπου! Καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἀφιέρωσαν ὁλόκληρη σχεδὸν τὴ ζωή των στὴ μελέτη τῶν διαφόρων προβλημάτων τῆς ***γραμματοσημολογίας***, ποὺ ἐξελίχθηκε σὲ μιὰ πολύπλοκη ἐπιστήμη.

Ἀλήθεια, τὸ γραμματόσημο δὲν εἶναι πιὰ τὸ μικρὸ ἀσήμαντο χρωματιστὸ χαρτάκι, ποὺ εἶναι ἄχρηστο ἀφοῦ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμό του. Τὸ γραμματόσημο ἔχει ἀναγνωρισθεῖ σήμερα, σὲ ὅλα τὰ κράτη, ὡς ἓν' ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα μέσα ἐθνικῆς προπαγάνδας. Σκεφθήκατε ποτέ, τί ἐπίδραση μπορεῖ νὰ ἔχῃ ἕνα καλλιτεχνικὰ καμωμένο γραμματόσημο, ποὺ σκορπίζεται καθημερινῶς στὰ πέρατα τοῦ κόσμου σ' ἑκατομμύρια ἀντιτύπων; Γι' αὐτό, σήμερα, ὅλα τὰ κράτη, ὅταν πρόκειται νὰ τυπώσουν γραμματόσημα, καταρτίζουν ἐπιτροπὲς ἀπὸ καλλιτέχνες, ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων, ἀνώτερους δημόσιους ὑπαλλήλους καὶ ἄλλους εἰδικούς, γιὰ ν' ἀποφασίσουν γιὰ τὰ σχέδια, τοὺς τύπους, τοὺς χρωματισμούς, τὸν τρόπο ἐκτυπώσεως τῶν γραμματοσήμων καὶ κάθε τι ἄλλο σχετικό. Συχνὰ μάλιστα, στὰ κράτη ποὺ ὑπάρχει προσδευμένος φιλοτελισμός, καλοῦνται νὰ συμμετάσχουν καὶ φιλοτελιστὲς στὶς ἐπιτροπὲς αὐτές, γιὰ νὰ προσφέρουν τὰ φῶτα τῆς πείρας των. Ἔτσι καὶ στὴν Ἑλλάδα, ἀφότου ἰδρύθηκε στὰ 1925 ἡ Ἑλληνικὴ Φιλοτελικὴ Ἑταιρία, ἕνας ἀντιπρόσωπός της συμμετέχει πάντοτε σὲ ὅλες τὶς ἐπιτροπὲς ποὺ γίνονται εἴτε γιὰ τὴν ἔκδοση νέων γραμματοσήμων εἴτε γιὰ τὴν ἐξέταση ὁποιουδήποτε ἄλλου ζητήματος ποὺ ἐν διαφέρει τὰ Ἑλληνικὰ γραμματόσημα.

Οἱ παραστάσεις ποὺ μπαίνουν στὰ γραμματόσημα, διαλέγονται μὲ μεγάλη προσοχή, καὶ ὄχι σπάνια ἐκδηλώνουν τὶς ἐθνικὲς ἢ ἐθνικιστικὲς βλέψεις τῶν κρατῶν ποὺ τὰ ἐκδίδουν. Ἔτσι, ἡ Βολιβία, τὸ μεσογειακὸ αὐτὸ κράτος τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, ποὺ σφίγγεται ἀνάμεσα στὴν Βραζιλία, τὴν Περουβία, τὴ Χιλή, τὴν Ἀργεντινὴ καὶ τὴν Παραγουάη, καὶ ποὺ ἔχει γιὰ ἐθνικό της ὄνειρο μιὰ διέξοδο στὴ θάλασσα, ἔβγαλε μιὰ σειρὰ ἀναμνηστικῶν γραμματοσήμων ποὺ παριστάνουν ἕνα κόνδορα — τὸ ἐθνικὸ πουλὶ τῆς Βολιβίας — ποὺ τανύζει τὶς φτερούγες του πάνω σ' ἕνα ψηλὸ βουνὸ καὶ κοιτάζει τὴ θάλασσα ποὺ φαίνεται μακρυὰ στὸ βάθος. Ἡ Νικαράγουα, ἄλλο κράτος τῆς μέσης Ἀμερικῆς, ποὺ διεκδικεῖ ἀπὸ τὴν γειτονική της Κοσταρίκα τὴν περιφέρεια τοῦ Γκονανακάστε, ἐξέδωσε ἕνα γραμματόσημο ποὺ παρίστανε κάποιο περίφημο ἡφαίστειο ποὺ βρίσκεται στὴν διεκδικούμενη περιφέρεια, σὰ νὰ ἐπρόκειτο γιὰ τοποθεσία τῆς δικῆς της ἐπικρατείας. Τὸ γραμματόσημον αὐτὸ ἐπροκάλεσε διπλωματικὲς προστριβὲς μεταξὺ τῶν δύο κρατῶν ποὺ παρὰ λίγο νὰ καταλήξουν σὲ πόλεμο. Ἡ Σοβιετικὴ Ρωσία, σὲ ὅλα της σχεδὸν τὰ γραμματόσημα, παριστάνει τὸ ἔμβλημα τῶν Μπολσεβίκων, δηλ. τὸ σφυρὶ καὶ τὸ δρεπάνι. Ἡ Ἰταλία πάλι συχνὰ-πυκνὰ μᾶς θυμίζει τὸ καθεστὼς τοῦ φασισμοῦ μὲ τὸ νὰ παριστάνῃ τὸ fascio (δέσμη ράβδων), ποὺ εἶναι τὸ ἔμβλημα τοῦ Φασισμοῦ, ἐπάνω στὰ γραμματόσημά της. Ἡ Βουλγαρία, γιὰ νὰ δείξῃ τὶς ἐθνικιστικές της βλέψεις στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ τὴ Μακεδονία, ἐτύπωσε γραμματόσημα ποὺ παρίσταναν τὸν πρώην βασιλέα της Φερδινάνδο μὲ στολὴ βυζαντινοῦ αὐτοκράτορα, καθὼς καὶ ἄλλη μιὰ ὁλόκληρη σειρὰ ποὺ παρίστανε τὸ χάρτη τῆς Μεγάλης Βουλγαρίας καὶ ποὺ περιλάμβανε καὶ ὁλόκληρη τὴ Μακεδονία στὰ Βουλγαρικὰ σύνορα!! Τέλος, ἡ Ἑλλάς, στὸ δεκάλεπτο γραμματόσημο τῆς σειρᾶς ποὺ βρίσκεται τώρα σὲ κυκλοφορία, ἐτύπωσε τὴν εἰκόνα μιᾶς Δωδεκανησιωτοπούλας μὲ τὴν ἐθνική της στολή, γιὰ νὰ δείξῃ στὸν ἔξω κόσμο πῶς τὰ Δωδεκάνησα τὰ θεωρεῖ πάντα Ἑλληνικά, ἔστω καὶ ἂν βρίσκωνται σήμερα μὲ τὴ βία σὲ χέρια ξένου κράτους.

* * *

Οἱ φιλοτελιστὲς μποροῦν νὰ διαιρεθοῦν σὲ δυὸ μεγάλες κατηγορίες: τοὺς καθαυτὸ ***γραμματοσημοφίλους***, ἐκείνους δηλ. ποὺ ἀγαποῦν καὶ συλλέγουν τὸ γραμματόσημο γιὰ τὶς συλλογές των, καὶ τοὺς ***γραμματοσημεμπόρους***, δηλ. ἐκείνους ποὺ ἔχουν βιοποριστικὸ ἐπάγγελμα νὰ ἐμπορεύονται τὰ γραμματόσημα γιὰ τοὺς συλλέκτες. Οἱ δυὸ αὐτὲς κατηγορίες τῶν φιλοτελιστῶν δὲν ἔχουν αὐστηρὰ χαραγμένα ὅρια. Γιατὶ πολλοὶ ἔμποροι εἶναι καὶ διακεκριμένοι συλλέκτες, καὶ ἀντιθέτως πολλοὶ συλλέκτες εἶναι καὶ λίγο ἢ πολὺ ... ἔμποροι.

Εἶναι παρατηρημένο, ὅτι ἡ πλειονότη τῶν συλλεκτῶν γραμματοσήμων προέρχεται ἀπὸ τὴν τάξη τῶν μορφωμένων, τῶν διανοουμένων. Ἀνώτατοι ἄρχοντες, πολλοὶ ἐστεμμένοι, ἦσαν καὶ εἶναι συλλέκτες γραμματοσήμων(*) κυβερνήτες, ὑπουργοί, δημόσιοι λειτουργοί, ἐπιστήμονες, καλλιτέχνες, ὅλοι βρίσκουν κάποιο θέλγητρο νὰ καταγίνωνται μὲ τὴ συλλογὴ τῶν γραμματοσήμων, καὶ ἡ σύμπτωση αὐτή, πάνω στὴν ἴδια ἀπασχόληση, τῶν γούστων τόσων ἀνομοίων χαρακτήρων, φαίνεται, ἐκ πρώτης ὄψεως, σὰν ἕνα γεγονὸς ἀνεξήγητο. Ἐὰν ρωτήσετε ὁποιονδήποτε μορφωμένο συλλέκτη, «Γιατὶ μαζεύετε γραμματόσημα;» Θὰ δυσκολευθῇ νὰ σᾶς ἀπαντήσῃ ἀμέσως, γιατὶ τὸ ἐρώτημα αὐτὸ ἔχει τόσο εὐρὺ περιεχόμενο, ὥστε θὰ τοῦ φανῇ σὰ νὰ τὸν ρωτᾶτε γιατὶ κοιμᾶται τὸ βράδυ καὶ γιατὶ ξυπνᾶ τὸ πρωΐ.

Τὸ ἐρώτημα αὐτὸ μπορεῖ νὰ διατυπωθῇ πιὸ καλύτερα ὡς ἑξῆς: Ποιὸ εἶναι τὸ θέλγητρο, ποιὰ εἶναι ἡ ἕλξη ποὺ ἀσκεῖ τὸ γραμματόσημο πάνω στοὺς συλλέκτες; Ποιὰ εἶναι ἡ δύναμη ποὺ ἰσοπεδώνει ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀνόμοιους χαρακτῆρες, καὶ κάμνει νὰ συμπίπτουν στὴν ἀγάπη πρὸς τὸ γραμματόσημο, τὰ ἀσφαλῶς τόσο διάφορα γούστα των σὲ ἄλλα ζητήματα;

Ἡ ἀπάντηση τώρα εἶναι πολὺ εὔκολη.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

Ο ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

(*) Ὁ εἰδικὸς συνεργάτης μου ὁ Φιλοτελιστής, ποὺ ἐμπόδισθηκε ἀπὸ ἐργασίες του νὰ σᾶς γράψῃ πολὺν καιρό, ξαναρχίζει σήμερα καὶ ὑπόσχεται νὰ σᾶς γράφῃ στὸ ἑξῆς ταχτικὰ ἀπὸ ἓν' ἄρθρο τὸ μήνα. — **Σ. τ. Δ.**

(*) Ὁ διασημότερος ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς ἐστεμμένους φιλοτελιστὲς εἶναι ὁ βασιλιὰς τῆς Ἀγγλίας Γεώργιος ὁ Ε', τοῦ ὁποίου θὰ σᾶς διηγηθῶ ἄλλοτε τὴ φιλοτελικὴ ἱστορία.

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΤΡΙΟΛΕΤΟ ΚΤΛ.

Ἀγαπητοί μου,

ΑΣ ἔγραψα προχτὲς γιὰ τὴ «Στιχουργική» τοῦ κ. Βουτυερίδη καὶ τὴ σύστησα στοὺς νεαροὺς ποιητές, γιὰ νὰ μάθουν πιὸ γρήγορα νὰ στιχουργοῦν χωρὶς λάθη. Γιατί, φυσικά, οἱ ἀρχαῖοι δὲν ξέρουν τοὺς κανόνες οὔτε τοῦ στίχου γενικά, — μέτρο, ρυθμός, ἁρμονία, — οὔτε τῶν διαφόρων στιχουργικῶν εἰδῶν. Στὴ «Στιχουργική» θὰ ἴδοῦν πῶς γίνεται ὁ σωστὸς στίχος, πῶς πλέκονται τεχνικὰ οἱ στροφές, πῶς πετυχαίνεται ἡ καλὴ ὁμοιοκαταληξία, καὶ τί εἶναι τὸ Δίστιχο, τὸ Ἐπίγραμμα, ἡ Ὠδή, τὸ Σονέττο, ἡ Μπαλλάντα, τὸ Τριολέτο, ἡ Ἀκροστιχίδα, ἡ Ἀλφάβητο καὶ τὰ Σχηματικὰ λεγόμενα ποιήματα. Τὰ εἴδη εἶναι ἀμέτρητα. Καὶ μερικὰ τόσο δύσκολα, ποὺ θᾶταν ἀδύνατο νὰ κάμῃ κανεὶς ἀπ' αὐτά, χωρὶς νὰ ξέρῃ καλὰ τὰ μυστικὰ τῆς κατασκευῆς τους. Παραδείγματος χάρη τὸ ***Τριολέτο*** Τί ὄμορφο, τί χαριτωμένο εἶδος, μὰ καὶ τί δύσκολο! Διαβάστε, παρακαλῶ, αὐτὸ ποὺ τὄχει κάνει ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ δεξιότεχνους νεοέλληνες ποιητές, ὁ κ. Μ. Τσιριμῶκος:

Τραγούδι κι' ἡ ζωὴ θὰ σβύσῃ
Σὰν πῶ στὸν κρυφὸ πόνο «σβύσου!»
Βουβὴ κι' ἡ κελαδοῦσα ἡ βρύσῃ,
Τραγούδι κι' ἡ ζωὴ θὰ σβύσῃ
Κι' ὁ μαῦρος πόνος θἀναβρύσῃ
Ἀπ', τὸ βυθὸ μαύρης ἀβύσου,
Τραγούδι κι' ἡ ζωὴ θὰ σβύσῃ
Σὰν πῶ στὸν κρυφὸ πόθο «σβύσου!»

Τὸ νόημα εἶναι καθαρό. Ὁ ποιητὴς θέλει νὰ πῇ πῶς ὁ κρυφὸς πόθος, ἡ ἐλπίδα, κρατεῖ τὴ ζωή. Ἅμα λείψῃ αὐτό, ἡ ζωὴ σβύνει σὰν τὸ τραγούδι ἢ παύει τὸ τραγούδι τῆς ζωῆς ὅπως καὶ τὸ κελάδημα τῆς βρύσης, ὅταν χάνῃ τὸ νερό της, καὶ δὲν μένει πιὰ παρὰ ὁ πόνος ποὺ ἀναβρύζει ἀπὸ μιὰ μαύρην ἄβυσο, τὴν ψυχὴ ποὺ δὲν ἔχει πιὰ πόθο ἢ ἐλπίδα. Κοιτάξτε ὅμως πῶς διατύπωσε τὸ καθαρὸ κι' ἁπλὸ αὐτὸ νόημα, μὲ πόση ἐκφραστικὴ δύναμη καὶ στιχουργικὴ τέχνη τὸ ἔκαμε ποιητικὸ κι' ὑποβλητικό. Μὲ ὀκτὼ στίχους καὶ μὲ δυὸ μόνο ὁμοιοκαταληξίες (***-βύσει*** καὶ ***-βύσου*** παντοῦ.) Στοὺς δυὸ πρώτους, κλείνεται ὁλάκερο, πλέριο τὸ νόημα:

Τραγούδι κι' ἡ ζωὴ θὰ σβύσῃ
Σὰν πῶ στὸν κρυφὸ πόθο «σβύσου!»

Οἱ ἄλλοι ἀκολουθοῦν σὰν ἐξήγηση, σὰν ἀνάπτυξη. Ὁ τρίτος στίχος εἶναι στενὰ δεμένος μὲ τὸν τέταρτο, ποὺ ὅμως εἶναι ὁ ἴδιος ὁ πρῶτος:

Βουβὴ κι' ἡ κελαΐδοῦσα ἡ βρύσῃ,
Τραγούδι κι' ἡ ζωὴ θὰ σβύσῃ.

Ἀκολουθοῦν ἄλλοι δυὸ στίχοι — πέμπτος καὶ ἕκτος, — ποὺ τὸ νόημά τους συμπληρώνεται μὲ τοὺς ἑπομένους ἕβδομο καὶ ὄγδοο:

Κι' ὁ μαῦρος πόνος θἀναβρύσῃ
Ἀπ' τὸ βυθὸ μαύρης ἀβύσου,
Τραγούδι κι' ἡ ζωὴ κτλ.

Ἀλλὰ ὁ ἕβδομος εἶναι πάλι ὁ ἴδιος ὁ πρῶτος, καὶ ὁ ὄγδοος εἶναι πάλι ὁ ἴδιος ὁ δεύτερος. Ἔτσι ὁ πρῶτος στίχος ἐπαναλαμβάνεται στὸ ποίημα τρεῖς φορές, ὁ δεύτερος δυό, καὶ μόνο τρεῖς εἶναι οἱ στίχοι ποὺ ἀπαντιοῦνται ἀπὸ μιὰ φορά, ἀλλὰ μὲ τὶς ἴδιες πάντα ὁμοιοκαταληξίες. Μὲ ἄλλους λόγους, οἱ πρωταρχικοὶ στίχοι τοῦ ὀκτάστιχου εἶναι μόνο πέντε, καὶ τρεῖς ἀπ' αὐτοὺς ἐπαναλαμβάνονται δυὸ φορές. Ὁ πρῶτος πάλι ὁμοιοκαταληκτεῖ μὲ τὸν τρίτο, τὸν τέταρτο (ποὺ εἶναι ὁ ἴδιος ὁ πρῶτος) τὸν πέμπτο καὶ τὸν ἕβδομο (ποὺ εἶναι πάλι ὁ πρῶτος) κι' ὁ δεύτερος ὁμοιοκαταληκτεῖ μὲ τὸν ἕκτο καὶ μὲ τὸν ὄγδοο (ποὺ εἶναι ὁ ἴδιος ὁ δεύτερος.) Ἔτσι, ἂν παραστήσουμε τὴ μιὰ ὁμοιοκαταληξία (***-ύσει***) μὲ Α, τὴ δεύτερη (***-ύσου***) μὲ Β, καὶ μὲ τὰ ἴδια γράμματα τονούμενα τοὺς στίχους ποὺ ἐπαναλαμβάνονται, ἔχουμε τὸν τύπο:

Α - Β - Α - Α' - Α - Β - Α' - Β'

ποὺ εἶναι ὁ γενικὸς τύπος τοῦ Τριολέτου. Πρέπει νὰ παρατηρήσουγε ἀκόμα πῶς οἱ στίχοι εἶναι μικροί, ἐννιασύλλαβοι, πρᾶγμα ποὺ κάνει τὸ ποίημα πιὸ κομψὸ καὶ πιὸ δύσκολο παρ' ἂν εἶχε μεγάλους στίχους, δεκαπενταπεντασύλλαβους, ποὺ χωροῦν πολλά (γιατί, φυσικά, ἡ ἔκφραση εἶναι τόσο πιὸ εὔκολη, ὅσο πιὸ πολυσύλλαβος καὶ πολύλεξος εἶναι ὁ στίχος.) Κι' ἀκόμα νὰ προσέξουμε στὸν πλοῦτο τῆς ὁμοιοκαταληξίας. Γιατί καθὼς θὰ ξέρετε, δυὸ ὁμοιοκαταληκτοῦσες λέξεις πρέπει ***ἀπὸ τὸν τόνο καὶ πάνω*** νὰ εἶναι ἐντελῶς ὁμόηχες (θἀρΗΣΕΙ - χτΙΣΗ, μαζΩΜΑΤΑ - χΩΜΑΤΑ κτλ.) Ἀλλὰ τόσο πιὸ πλούσια εἶναι ἡ ὁμοιοκαταληξία, ὅσο πιὸ πολλοὶ ἦχοι ταιριάζουν ***κι' ἀπάνω ἀπὸ τὸν τόνο*** τῶν λέξεων. Ὅπως σ' αὐτὸ τὸ τριολέτο, ὅπου τὸ ***σβύσου*** ὁμοιοκαταληκτεῖ μὲ τὸ ***ἀβύσου*** (παίρνει δηλαδὴ καὶ τὸ Β) καὶ τὸ ***βρύσῃ*** μὲ τὸ ***ἀναβρύσῃ*** (ποὺ παίρνει καὶ τὸ ΒΡ.) Ἀφίνω πῶς καὶ μεταξὺ τους οἱ δυὸ ὁμοιοκαταληξίες ταιριάζουν, ἀφοῦ ἡ μιὰ εἶναι ***ύσῃ*** κι' ἡ ἄλλη ***ύσου***, — μικρὴ διαφορά, ποὺ κάνει νὰ γομίζῃς ὅτι ὁλάκερο τὸ ὀκτάστιχο δὲν ἔχει παρὰ μιὰ μόνη ὁμοιοκαταληξία.

Ἐ, τί λέτε τώρα;... Εἶναι εὔκολο; Θὰ δοκιμάζατε καὶ σεῖς, νεαροί μου ποιητὲς καὶ ποιήτριες, νὰ σκαρώσετε κανένα τριολέτο γιὰ τὴ Σελίδα;..

Μπά! γιατὶ ὄχι; Σεῖς σκαρώνετε συχνὰ καὶ σονέττα. Καὶ μήπως τὸ σονέττο εἶναι πιὸ εὔκολο εἶδος; Διαβάστε τὸ σχετικὸ κεφάλαιο στὴ «Στιχουργική» τοῦ κ. Βουτυερίδη, νὰ ἰδῆτε πόσους ὅρους πρέπει νὰ ἐκπληρώνῃ, πόσους ἀπαράβατους κανόνες ἔχει, καὶ πόσες, νόμιμες νὰ ποῦμε, ποικιλίες παρουσιάζει. Φανταστῆτε μόνο πῶς αὐτὲς ὅλες εἶναι σχεδὸν ἑβδομήντα! Μάλιστα, ὑπάρχουν ἑβδομήντα εἴδων σονέττα. Πόσ' ἀπ' αὐτὰ ξέρετε σεῖς; Πέντε;.. δέκα;.. Ἀμφιβάλλω... Θὰ ξέρετε μόνο πῶς τὸ σονέττο εἶναι δεκατετράστιχο, πῶς χωρίζεται σὲ τέσσερις στροφές, — πῶς τετράστιχες, δυὸ τρίστιχες, — καὶ πῶς ὁμοιοκατατληκτοῦν μεταξύ τους χωριστὰ οἱ δυὸ πρῶτες κι' οἱ δυὸ δεύτερες. Ἀλλὰ μὲ πόσους τρόπους πλέκονται οἱ τέσσερις ὁμοιοκαταληξίες κάθε σονέττου! Ἀπὸ πόσων εἴδων στίχους μπορεῖ νὰ ποτελοῦνται οἱ τέσσερις στροφές! Βάλετε ἀκόμα πῶς κάθεμιὰ στροφὴ πρέπει νἄχῃ νόημα τελειωμένο (νὰ μὴν περνᾷ δηλαδὴ γιὰ νὰ τελειώσῃ στὴν ἑπομένη) καὶ πῶς οἱ δυὸ τελευταῖες πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀπόδοση τῆς ἰδέας ἢ τῆς εἰκόνας τῶν δυὸ πρώτων, ἡ ἐξήγηση, τὸ πόρισμα.

Πόσα πράγματα! Μὰ γι' αὐτὸ κι' ὅλα τὰ θέματα στὴν ποίηση δὲν γίνονται σονέττα, κι' ἀπὸ τόσες πάλι χιλιάδες σονέττα, ποὺ ἔτσι ἢ ἀλλιῶς ἔχουν γίνει, τὰ ἄρτια, τὰ τέλεια, μετριοῦνται στὰ δάχτυλα. Καὶ καθὼς διάβαζα κάπου τελευταῖα, ἓν' ἀπ' αὐτὰ τὰ δέκα τελειότερα σονέττα τοῦ κόσμου γράφτηκε ἰταλικὰ ἀλλ' ἀπὸ Ἕλληνα: εἶναι τὸ περίφημο σονέττο τοῦ Φώσκολου στὴ Ζάκυθο!

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Ὁ Πίνακ τῆς Ἡλικίας.

1	2	4	8	16	32	1	2	4	8	16	32
1	2	4	8	16	32	33	34	36	40	48	48
3	3	5	9	17	33	35	35	37	41	49	49
5	6	6	10	18	34	37	38	38	42	50	50
7	7	7	11	19	35	39	39	39	43	51	51
9	10	12	12	20	36	41	42	44	44	52	52
11	11	13	13	21	37	43	43	45	45	53	53
13	14	14	14	22	38	45	46	46	46	54	54
15	15	15	15	23	39	47	47	47	47	55	55
17	18	20	24	24	40	49	50	52	56	56	56
19	19	21	25	25	41	51	51	53	57	57	57
21	22	22	26	26	42	53	54	54	58	58	58
23	23	23	27	27	43	55	55	55	59	59	59
25	26	28	28	28	44	57	58	60	60	60	60
27	27	29	29	29	45	59	59	61	61	61	61
29	30	30	30	30	46	61	62	62	62	62	62
31	31	31	31	31	47	63	63	63	63	63	63

Ρωτᾶτε τὸ πρόσωπο τοῦ ὁποίου θέλετε νὰ μαντεύσετε τὴν ἡλικία, νὰ σᾶς ὑποδείξῃ σαυτὸν τὸν πίνακα, ὅλες τὶς στῆλες ὅπου ὑπάρχει ἡ ἡλικία του. (Οἱ στῆλες ἀρχίζουν μετὰ τὸ ἐπάνω χώρισμα.)

Προσθέτετε κατόπι τοὺς ἀριθμοὺς ποὺ βρίσκονται ἀπάνω ἀπὸ κάθε ὑποδειχθεῖσα στῆλη, καὶ τὸ ἄθροισμά των θὰ σᾶς δώσῃ τὴ ζητούμενη ἡλικία.

Παράδειγμα. — Ἕνας ποὺ εἶναι 18 ἐτῶν, θὰ σᾶς ὑποδείξῃ τὴν β' καὶ τὴν ε' στῆλη, γιατὶ σ' αὐτὲς μόνο ὑπάρχει ὁ ἀριθμὸς 18. Ἐπάνω ἀπὸ αὐτὲς τὶς στῆλες εἶναι οἱ ἀριθμοὶ 2 καὶ 16. Τὸ ἄθροισμά των 18.

ΣΑΡΔΑΝΑΠΑΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΠΙΘΥΜΙΑ

Θὰ πάρω κάποια μέρα τὸ στρατί
καὶ στὸ βουνὸ αὐγὴ-αὐγὴ θὰ πάω,
ξωπίσω μού θ' ἀφίσω στὴ ζωὴ
ὅ,τι μισῶ μὰ κι ὅ,τι ἀγαπάω.

Θανοίξω μιὰ κλησούλα ἐρημική,
θὰ προσκυνήσω ὦ, στὴν ψυχὴ
[γαλήνη !—
τὰ χείλη θὰ δροσίσω στὴν πηγὴ
κι' ἡ λαύρα μου κρουνὸς δροσιᾶς
[θὰ γίνη . . ?

Καὶ νά, ἀπ' τις ἔγνοιες λεύτερος
[ἐγὼ
θὰ τρέξω σ.ις πλαγιές ὁλοῦθε
[πέρα,
μιλώντας μὲ τὸν αἴθριο οὐρανό,
τὰ δέντρα, τὰ πουλιὰ καὶ τὸν ἀ
[γέρα . . .

Κι' ὅταν κινήση ὁ ἥλιος νὰ καθῆ
καὶ ξαποσταίνη γύρω μου ἡ μέρα,
σ'ἕνα δεντρὶ νὰ πάρω ὕπνο βαθύ,
νὰ ξεχαστῶ στὴν ἄυλην ἐσπέρα.

Ἄγγελος Ἐλπίδας

ΜΙΑ ΑΝΑΜΝΗΣΗ

Σὰν ἤμουν μικρή, ἤμουν πολὺ ἀρρωστιάρα. Ἀδύνατη κι' ὀχρὴ ἐκρύωνα μὲ τὸ παραμικρό. Ἕνας σλκηρὸς βήχας ἔσχιζε συχνὰ τὸ στῆθος μου, μὰ καὶ τὴν καρδιὰ τῆς καλῆς μου μητέρας, ποὺ στήλωνε μ' ἀνησυχία τὰ μελαγχολικὰ βλέμματά της ἐπάνω μου. «Πάλι κρύωσες, παιδάκι μου ;» ἔλεγε μὲ λύπη.

Κάποτε ἔπεσα ἄρρωστη μὲ πυρετὸ ποὺ δὲν ἔλεγε νὰ μοῦ πέσει. Ἔννοιωθα νὰ σφίγγει τὸ κεφάλι μου ἕνα πύρινα στεφάνι. Μὰ πιὸ μεγάλη θλίψη μ' ἔπιανε ὅταν ἔβλεπα τὸ πρόσωπο τῆς μαμμᾶς σκυμμένο ἀγήσυχο ἐπάνω μου. Γύριζα ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά, καὶ σὰν ἔφευγε, ἄφνω ἕνα δάκρυ νὰ κυλήσει ἐλεύθερα. «Ὦ Θεούλη μου, ἔλεγα, κάνε μὲ καλὰ νὰ μὴ στενοχωριέται ἡ μαμμά!» Κ' ἐκείνη τὴν ἔβλεπα συχνὰ νὰ προσεύχεται καὶ τὴν ἄκουσα κάποτε νὰ λέει: «Μόνο ὁ Θεὸς θὰ κάνει καλὰ τὸ παιδάκι μου, εἰδεμὴ ἂν περιμένεις ἀπ' τοὺς γιατροὺς, τί θὰ σοῦ κάνουνε ; ἀνθρωποι εἶναι.»

Κάμποσες μέρες ἔπειτα, ἐν ἀπόγευμα, μ' ἔπιασε βαθὺς ὕπνος κι' ἀναπαυτικός.

Ἔβλεπα κάτι ὄνειρα ἀκαθόριστα, σχήματα παράξενα, ὅλα βαμμένα μὲ χαρωπὰ χρώματα....

Γλυκὰ - γλυκὰ μισοξύπνησα, γιατὶ αἰσθάνθηκα ἕνα χέρι νὰ γλυστρᾶ ἀπαλὰ στὸ μέτωπό μου ποὺ τὸ φλόγιζε τόσον καιρὸ ὁ πυρετός καὶ νὰ μοῦ σκορπᾶ δροσιά· ἄκουσα κι'ἕναμουρμουρητό· «Δόξα σοι ὁ Θεὸς» καὶ κατάλαβα πὼς ἤταν ἡ μαμμά. Ἀνακουφισμένη, ξανακοιμήθηκα. Ἄμα ξύπνησα πάλι, κατάλαβα πὼς ὁ πυρετὸς εἶχε πέσει . . .

Πόσες φορὲς κατόπι,ὅταν φλόγιζαν τὴν καρδιά μου στενοχώριες καὶ λύπες ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὶς γλυκάνει ἄνθρωπος, δὲν ἐπιθύμησα νὰ κοιμηθῶ καὶ νὰ μὲ ξυπνήσει γλυκὰ - γλυκὰ ἕνα παρόμοιο γλυκὸ χέρι, ποὺ θὰ σκορποῦσε τὴν ἀνακούφιση στὴν ψυχή μου! . .

Μικρομέγαλη.

ΜΙΑ ΩΡΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

— Τὸ τετράγωνον ἀθροίσματος δύο ἀριθμῶν ἰσοῦται μέ. . .

— Ἀ!!! ἡ Λίλιαν Χάρβεϊ ἔπαιξε τέλεια, ἰδίως στὴ σκηνὴ τῶν γενεθλίων της, ποὺ φοροῦσε ἕνα φόρεμα ὅμοιο μὲ πραιντάφυλλο. Τρέλλα! Τρέλλα! Τί τουαλέττες! Τί παίξιμο! Τί σκέρτσα! Θαύμασία! Ἔξοχη!

Ἀλλὰ τί λέω; μήπως στὴν Τρελλὴ Λόλα ὑστεροῦσε; στὴν Ἀγνὴ Σουζάνα; στὴ δεσποινίδα Ὑπαστυνόμο; στὴν πριγκήπισσα Τρούλαλα; Ὑπέροχη!

Πῶς θἄθελα νἄμουν στὴ θέση της, νὰ εἶχα τὴν ὁμορφιά της, τὰ μάτια της, τὰ. . .

— Εἴπαμε λοιπόν, ὅτι γιὰ νὰ βροῦμε τὴν ἐξωτερικὴ ὑφαίρεση, πρέπει νὰ πολλαπλασιάσωμεν τὸν σταθερὸν διαιρέτην, ἐπὶ τὴν παροῦσαν ἀξίαν καὶ νὰ διαιρέσωμεν. . . τί νὰ διαιρέσωμεν,Λιάνα;

— Νὰ διαιρέσωμεν, νὰ διαιρέσωμεν, (ἀπορία φάλτου βῆξ,) γκούχ, γκούχ, γκούχ. . . πές μου, καϊμένη Νίκη, τί θὰ διαιρέσωμε;

— Θὰ διαιρέσωμεν τὸν μυελόν σου διὰ τῆς κεφαλῆς σου, καὶ θὰ εὕρωμεν ἄχυρα, ἢ καλύτερα θὰ διαιρέσωμεν τὴν ἀφηρημάδα σου διὰ τῆς ἀπροσεξίας σου, καὶ θὰ εὕρωμεν τὴν ἀναγραφήν σου στὸ «Ποινολόγιον» καὶ εἴκοσι σελίδες τιμωρία ἀπὸ τὴν Ἐμποριολογία.

— Ἄχ! Λίλιαν Χάρβεϊ, τί μοῦκανες, τί μοῦκαγες. . . νἄξερες τί μοῦκανες! *Διάνα*

ΤΥΠΟΙ

Ο ΤΣΙΓΚΟΥΝΗΣ

Ὁ γέρω-Δημητράκης κάθεται στὸ ἀντικρινὸ χωριὸ ποὺ εἶναι σκαρφαλωμένο στὴν πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ. Εἶναι ἄνθρωπος ἐξυπνος καὶ πλούσιος ἀρχιτσέλιγκας. Ἔχει 1500 γίδια σωστά· οὔτ' ἕνα λιγότερο. Ἀμὴ τὰ πρόβατά του; ἀμὴ τὰ γελάδια; τὰ χτήματα; ὁ μύλος; Ἀλλὰ τί τὰ θέλετε! Εἶναι τόσο τσιγκούνης!

Παιδιὰ - σκυλιὰ δὲν ἔχει· εἶναι ὅμως καλὸς γιὰ μιὰ δεκάρα νὰ βγάλει μάτι.

Τὸ περασμένο καλοκαίρι, ποὺ εἶχα πάει στὸ χωριό του, ἔπαθε μεγάλη συμφορὰ ἀπὸ τὴν κακία του καὶ τὴν κακομοιριά του. Εἶχε βάλει σ' ἕνα μεγάλο κυπρὶ 70 χιλιάρικα καὶ τὸ εἶχε κρύψει στὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ του, ἀκριβῶς στὸ μέρος ἐκεῖνο ὅπου σταυρώνουνται τὰ δοκάρια, γιὸ νὰ τἄχει σίγουρα. Ἀλλὰ οἱ ποντικοὶ δὲν τοῦ τὴ χάρισαν. Τὰ μυρίστηκαν ἕνα βράδυ καὶ τἄφαγαν ὅλα οἱ ἀφιλότιμοι ἢ τἄκαμαν κουρελάκια, σὰ νἄθελαν νὰ τιμωρήσουν τὴν τσιγκουνιά! . .

Ὅταν τὸ πρωΐ, καθὼς πάντα, πῆγε ὁ γέρο Δημητράκης νὰ τὰ ἰδῆ, βρέθηκε μπροστὰ σὲ μοιροῖο, κι' ἄναψε καὶ κόρωσε. Γίνηκε ἔξω φρενῶν! Πέταξε μὲ δύναμη τὸ κυπρὶ κατὰ γῆς καὶ μὲ τὴν ἀνάποδη μεριὰ τῆς ἀξίνας τὸ ἔκανε σωστὴ ἀμάδα, σὰ νἄφταιγε τὸ ἄμοιρο ἐκεῖνο!

Δὲν ἔβγαλε μιλιὰ ἀπ' τὸ στόμα του τὴν ἡμέρα ἐκείνη, οὔτε βγῆκε ἀπὸ τὸ σπιτι του.

Τὴν ἄλλη μέρα ὅμως ἀνέβηκε σ' ἕνα τσοῦμπι καὶ φώναξε σ' ἕνα τσομπάνο ποὺ ἔβοσκε καμμιὰ εἰκοσαριὰ γίδια στὴν πέρα ράχη:

— Βρὲ Λῶλοοο! Μὴν ἔχεις κανένα κουδούνι περσευούμενο νὰ βόλω σ' αὐτὴ τὴν παρδαλὴ γίδα μου; "Εε;

Ἤθελε νὰ τὸ πάρη γιὰ νὰ σκεπάσει τὴ ζημιά, ποὺ ἔκανε σπάζοντας τὸ κυπρί του.

Δὲν ξέρω ὅμως πῶς ἀπὸ τὰ ξένα θὰ μπορέση νὰ σκεπάσει καὶ τὴ ζημιὰ τῶν 70 χιλιάρικων.

Περιπλοκάς

ΑΠΟ ΕΝΑ ΠΕΡΙΠΑΤΟ

Ἡ πρωϊνὴ αὔρα, ἡ γλυκειὰ χαραυγὴ καί, μακρυά, τὸ στρωμένο μὲ πράσινο ὁλοκέντητο χαλὶ λειβάδι μὲ προσκαλοῦσαν σ' ἕνα περίπατο.

Χωρὶς νὰ διστάσω τἀποφάσισα.

Ἀκολούθησα ἕνα στενὸ δρομάκο, ποὺ τὸ σκέπαζε ἕνα λεπτὸ στρῶμα δροσιᾶς ἀπ' τὴν πρωϊνὴ ὁμίχλη, κ' ἀπὸ τὰ δύο μέρη ὑψωνόνταν ὁλοπράσινα καὶ σκιερὰ δέντρα.

Πιὸ πέρα, σ' ἕνα μικρὸ λόφο μέσα σὲ πεῦκα, εἶναι τὸ ἐρημοκλήσι τοῦ Προφήτ' Ἠλία.

Ὅσο προχωροῦσα, τόσο τὰ δέντρα γινόνταν πιὸ πυκνό. Τὸ γλυκὸ κελάδημα τῶν πουλιῶν, τῶν μικρῶν αὐτῶν μουσικῶν τοῦ δάσους, μὲ μάγεψε τόσο, ὥστε δὲν μπόρεσα πιὰ νὰ προχωρήσω καὶ ν' ἀφήσω τὴν τόσο μαγευτικὴ κι' ἔξοχη μουσική. Λὲς κ' εἶχαν καμμιὰ συναυλία τὰ πουλιὰ μέσ' τὰ πυκνὰ φυλλώματα τῶν δέντρων.

Ἐκεῖ προτίμησα νὰ ξαπλωθῶ κι' ἄφησα τὸ μυαλό μου νὰ πετᾶ σ' ἄλλους αἰθέριους, παράξενους καὶ ποθητοὺς κόσμους, μὲ μαγικὰ παλάτια.

Δὲν κράτησε ὅμως πολὺ τὸνειρο μου, γιατὶ ξύπνησα μὲ μιὰ τουφεκιὰ καὶ μὲ μιὰ λυπητερή, φωνίτσα ποὺ θὰ προσερχόταν βέβαια ἀπὸ μικρὸ πουλάκι.

Ἀμέσως σηκώθηκα - τώρα πιὰ εἶχαν πάψει τὰ πουλιὰ τὸ κελάδημά τους—κι' ἔτρεξα πρὸς τὸ μέρος τῆς φωνούλας.

Εἶδα — καλύτερα νὰ μὴν τὸ βλεπα—ἕνα μικρὸ πουλάκι χτυπημένο.

Πόσο μου σπάραξε τὴν καρδιά! Πόσο λυπήθηκα!..

Ὁ ἥλιος εἶχε ἀνέβει πολὺ ψηλὰ κι' ἔπρεπε τώρα πιὰ νὰ γυρίσω, γιατὶ ἤταν μεσημέρι.

Στὸ δρόμο συλλογιζόμουνα τὸ μικρὸ πουλάκι, ποὺ θὰ τὸ γύρευε τώρα ἡ μητέρούλα του τοῦ κάκου καὶ θὰ σπάραζε ἡ καρδούλα της. Ποῦ νἄξερε πὼς τῆς τόχε σκοτώσει ἕνας ἄνθρωπος, γιὰ μιὰ ἁπλὴ διασκέδαση. . .

Γαλάτεια

ΣΚΕΨΕΙΣ

** Ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι τὸ ἁλάτι ποὺ ἐμποδίζει τὴ σήψη τοῦ πλούτου.

** Ἐκεῖνος ποὺ προσπαθεῖ νὰ σκεπάσει τὸ σφάλμα του μὲ τὸ ψέμα, εἶναι σὰ νὰ θέλη νἀντικαταστήσει ἕνας κηλίδα ἀπ' τὸ φόρεμά του μὲ μιὰ τρύπα.

** Ἡ ἀνάμνηση εἶναι τὸ ἄρωμα τῆς ψυχῆς.

** Ἡ σκ ψη ὑψαίνει, ὁ λέγος κεντᾶ.

** Ἡ ἐλπιδα εἶναι τὰ φτερὰ τῆς νεότητος, ἐνῷ οἱ ἀναμνήσεις εἶναι τὸστήριγμα τῶν γηρατειῶν.

** Οἱ ἀληθινες πηγὲς τῆς φαιδρότητος εἶναι ἡ ἀγάπη, ἡ ἐλπίδα κι' ἡ ὑπομονή.

** Ἡ εὐτυχία κάνει τοὺς φίλους, καὶ ἡ δυστυχία τοὺς δοκιμάζει.

** Ἐκεῖνος ποὺ πέρνει μιὰν ἀπόφαση ὀργισμένος, εἶναι σὰ νὰ ἐπιβιβάζεται σὲ πλοῖο σὲ ὥρα ποὺ μαίνεται ἡ θύελλα.

** Καὶ ἂν εἶσαι σὰν τὸν πάγο ἀγνὸς καὶ σὰν τὸ χιόνι καθαρός, πάλι δὲ θἀποφύγεις τὴ συκοφαντία

** Μὲ τὴ Λυδία Λίθο δοκιμάζεται τὸ χρυσάφι, καὶ μὲ τὸ χρυσάφι ὁ ἄνθρωπος.

Ἀνουβις

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Η ΒΡΑΔΥΚΙΝΗΤΗ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ

Ὁ Τότος βγῆκε γιὰ νὰ πάη στὸ σχολεῖο. Ἔκλεισε τὴν ξώπορτα τοῦ σπιτιοῦ του καὶ ξεκίνησε. Ἀξαφνα ὅμως ξαναγύρισε, χτύπησε τὸ κουδούνι κι' ἀμέσως ξαναφυγε.

Ἕνας φίλος του, ποὺ περνώντας κι' αὐτὸς γιὰ τὸ σχολεῖο, εἶδε τὸ κίνημά του, παραξενεύθηκε καὶ τοῦ εἶπε :

— Γιατί χτύπησες τὸ κουδούνι τῆς πόρτας σου καὶ δὲν ἐστάθηκες νὰ σοῦ ἀνοίξουν ; Ἐγὼ ἐνόμισα πὼς κάτι ξέχασες κι' ἤθελες νὰ ξαναμπῆς...

— Ὄχι, ἀπακρίθηκε ὁ Τότός, δὲν ξέχασα τίποτα. Ἀπεναντίας, θυμήθηκα... τὴν Κατερίνα, τὴν ὑπηρέτριά μας. Ὡς που νὰ κατεβῆ αὐτὴ τις σκάλες γιὰ νὰ μοῦ ἀνοίξη, ἐγὼ θὰ ἔχω πάει στὸ σχολειό, θὰ ἔχω κάνει τὸ μάθημό μου, θὰ ἔχω γυρίσει καί . . . ἴσως νὰ μὴν ἔχει ἀκόμα κατεβῆ. Γι' αὐτὸ χτύπησα φεύγοντας τὸ κουδούνι.

Ἀτθίς

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μαμμά. — Τί ἔκανες, Κουτορνίθι ; Δὲν ἔβαλες στὸ τηλεγράφημα ὑπογραφή !

Τὸ Κουτορνίθι. — Τί χρειάζεται, μαμμά ; Μήπως ὁ θεὸς δὲν γνωρίζει τὸ γραφεῖο μου χαρακτῆρα ;

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 20 Μαΐου 1929

ΟΛΟΙ οἱ φίλοι μου κατενθουσιασμένοι μὲ τὴν «38η Κυριακή». Μοῦ γράφουν πὼς ποτὲ δὲν ἔγινε ὡραιότερη. Μερικοὶ μάλιστα, στὸν ἐνθουσιασμό τους, προσθέτουν : «ἐσὺ τὸ θὰ γίνη !». Ἀλλὰ ὄχι· ἐγὼ νομίζω πὼς ἡ 39η θὰ εἶναι ἀκόμα ὡραιότερη.

Ὁ *Ἰω. Πρεβεδώρος* μοῦ στέλνει κι' ἕνα ἀνέκδοτο, ποὺ τοῦ τὸ θύμισε ὁ βραδεμένο τῆς *Δικηγορίνας*. Μιὰ μέρα, λέει, στὸ σταθμὸ τοῦ σιδηροδρόμου, ποὺ περίμενε τὴ σειρά του νὰ βγάλη εἰσιτήριο, ἄκουσε τὸν μπροστινό του νὰ λέη στὸν ὑπάλληλο : «—Ἕνα εἰσιτήριο γιὰ τὸν Πειραιά . . . δρεβοὰρ !». Ἤθελε νὰ πῆ «ἄλλε-ρετούρ». Νόστιμο κι' αὐτό.

Ὁ *Ἐλευθέριος Ρουσσάκης*, γιὰ τὴ μέθοδο τοῦ Μη-Πρακτικοῦ, ποὺ δημοσιεύθηκε στὸ 18ο φαλλάβιο, παρατηρεῖ πρῶτο, ὅτι πραγματικῶς δὲν εἶναι καθόλου πρακτική σὰν τοὺς πίνακες τοῦ Γάλλου μαθηματικοῦ καὶ δεύτερο, ὅτι εἶναι γιὰ ἡμέρες πρὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1923, δηλαδὴ γιὰ τὸ Ἰουλιανὸ μόνο Ἡμερολόγιο.—Ἐπίσης ἡ *Δούλη Δωδεκάνησος* μοῦ στέλνει μιὰν ἄλλη μέθοδο, ποὺ τὴν ἔμαθε στὸ σχολεῖο, ἀνκλογη μ' ἐκείνην τοῦ Μὴ - Πρακτικοῦ. Θὰ τὴ δημοσιεύσω, μὰ σκέπτομαι ὅτι ἀρκετὰ τέτοια δημοσιεύθηκαν καὶ καλύτερα θἄνει νὰ βροῦμε τίποτε ἄλλα . . . Ὅσο γιὰ τὸν Πίνακα τοῦ *Σαρδανάπαλου* ποὺ δημοσιεύω σήμερα, αὐτὸς εἶναι ἁπλῶς παιχνίδι, γιὰ διασκέδασή. Θὰ προσθέσω μάλιστα ὅτι, γιὰ νἄχετε μεγαλύτερη ἐπιτυχία, τὸν Πίνακα αὐτὸν τῆς ἡλικίας πρέπει νὰ τὸν ἀντιγράφετε μόνο τόν, χωρὶς τοὺς ἀριθμοὺς ποὺ εἶναι ἀπάνω ἀπὸ κάθε στήλη. Αὐτοὺς νὰ τοὺς ἔχετε σεῖς χωριστὰ καὶ νὰ κάνετε τὸ λογαριασμό σας κρυφά. Ἔτσι ὁ ἄλλος θὰ νομίζη ὅτι . . . μαντεύετε.

Ἔκαμα λάθος. *Εὐστράτιε Παξινέ*, Ἡ «Στιχουργική» τοῦ κ. Βουτιερίδη στοιχίζει, ὄχι 40, ἀλλὰ 50 δραχμές, καὶ μὲ τὰ ταχυδρομ. 60. Αὐτὸ παρακαλῶ νὰ τὸ ἔχουν ὑπ' ὄψει ὅσοι σκοπεύουν νὰ μοῦ τὴν παραγγείλουν.

Πολὺ ὡραῖο καὶ ποικίλο τὸ πρῶτο σου γράμμα, *Ἀεροπόρε*, κι' ἀφοῦ «γράφεις ὅπως μιλεῖς», κρίνω ὅτι θὰ μιλῆς ἐπίσης ὡραῖα . . . Περίεργη κι' αὐτὴ ἡ ἱστορία μὲ τὴν «Ἀποικία» καὶ τὶς «Διστεῖς Διακόπες» καὶ κρῖμα ποὺ δὲν ἔχω τόπο νὰ τὴν πῶ καὶ σὰ παιδιά. Τώρα πρέπει νὰ σὲ καθησυχάσω γιὰ τὸ ψευδώνυμό σου. Κανένας κίνδυνος ποὺ λές. Δὲν διαβάζω ποτὲ στὸ γραφεῖο μου γράμματα, ὅταν εἶναι κι' ἄλλοι μπροστά. Μπορεῖς λοιπὸν νὰ γράψης καὶ τόνομά σου κοντὰ στὸ ψευδώνυμό σου : κανένας δὲν θὰ τὸ ἰδῆ ποτὲ ἐκτὸς ἀπὸ μένα.

Ἀχ Πόλη, πρέπει νὰ κάνης ὑπομονή. Ἔτσι εἶναι ἡ ζωή· δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ εἶναι ποτὲ ἡσυχος καὶ μακάριος. Κι' ἡ κατάσταση αὐτὴ τῶν προσφυγικῶν σχολείων εἶναι βέβαια προσωρινή. Ἀς τὸ ἐλπίζουμε τουλάχιστο, ἂν καὶ τἄλλαμας σχολεῖα, μετὰ τοὺς πολέμους, δὲν εἶναι σὲ πολὺ καλύτερη κατάσταση . . . Σοῦ ἔστειλα 7 τετράδια.

Καὶ σύ, καλή μου *Λήδα*, πρέπει νὰ κάνης ὑπομονή. Ἐννοῶ πόσο μεγάλη εἶναι ἡ δυστυχία σου, ἀλλὰ θὰ περάση. Τὸ λές καὶ σύ : «λίγο λίγο καὶ στὸ καλύτερο». Ποῦ θὰ πῆ ὅτι πάντα καλυτερεύεις, δὲν εἶν' ἔτσι ; Μὴν κλαῖς λοιπόν. Τὰ δάκρυα «ποὺ εἶναι καυτὰ καὶ σοῦ καίνε τὰ μάγουλα». δὲν ὠφελοῦν σὲ τίποτα. Μεγαλώνουν ἀπεναντίας τὴ δυστυχία. Προσεύχου μόνο. Αὐτὸ τὴ μκαράνει. Κι' ἔπιῶς. Ἐγὼ γνώρισα κι' ἄλλα κοριτσάκια ποὺ,στὴν ἡλικία σου, δὲν μποροῦσαν νὰ περπατήσουν, καὶ τώρα τρέχουν μιὰ χαρά.

Τὸ Κυβέλεξο, *Τελέσιλλα*, εἶναι ἕνα τετράγωνο γεμάτο, καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ λέξεις ποὺ διαβάζονται καθέτως καὶ ὁριζοντίως οἱ ἴδιες. Π : χ : οἱ λέξεις *νῆμα, ἥμαρ, Μάνη* καὶ *Ἄρης* σχηματίζουν τὸ Κυβέλεξο αὐτό :

* * * * Ν Η Μ Α
* * * * Η Μ Α Ρ
* * * * Μ Α Ν Η
* * * * Ἄ Ρ Η Σ

Προτείνεται δὲ κατὰ δύο τρόπους: Ἡ ὁριζονται οἱ λέξεις ποὺ τὸ ἀποτελοῦν,γιὰ νὰ τὶς μαντέψη ὁ λύτης ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ τῶν στοιχείων των κι' ἀπὸ τὸν ὁρισμό· π : χ :

* * * * = Χρήσιμον εἰς τὴν ραπτι-
* * * * = Χρονικὴ μονάς. [κήν.
* * * * = Χώρα τῆς Ἑλλάδος.
* * * * = Ἀρχαῖος θεός.

Ἡ δίδονται τέσσερες φράσεις, ποὺ καθεμία περιέχει ἀπὸ μίαν λέξιν τοῦ Κυβελέξου. Π : χ : Ἡ *Φανὴ* μαζεύει γραμματόσημα. Ἤλθε ἡ *Μαρία*. Ὁ ἵππος ἐξεμάνη. Ἐπῆγε νὰ πάρη σῦκα. Τότε ὅμως τὸ Κυβόλεξον λέγεται «κεκρυμμένον». Ὑπάρχει ἀκόμη καὶ «κεκρυμμένον» καὶ ἀντεστραμμένον», ὅταν οἱ λέξεις ποὺ θὰ τὸ σχηματίσουν, βρίσκονται στὶς διδόμενες φράσεις ἀναποδα. Παραδείγματος χάρη ἡ λέξη *νῆμα* στὴ φράση «Ὡς που νὰ πῆς *ἀμήν*.

Ὅλα, *Ροζέττα*, μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ περμένη ἀπὸ τὴν Ἐπιστήμη, κι' αὐτὴν ἀκόμα τὸν «ἀπομονωτῆρα τῆς ἐλξῆς» ποὺ προφητεύει ὁ Ἀϊνσταΐν. Φαντάσου, ἀλήθεια, νὰ γινόταν κι' αὐτό, καὶ νὰ μποροῦμε νὰ μπαινοβγαίνουμε ἀπὸ τὰ παράθυρα τῶν σπιτιῶν, χωρὶς νὰ πέφτουμε καὶ νὰ τσακιζόμαστε ! Ναί, γιὰ τοὺς κλέφτες θἄ εἶναι τότε μεγάλη ἐὐκολία· ἀλλὰ ποιός ξέρει ; τότε μπορεῖ νὰ μὴν ὑπάρχουν στὸν κόσμο κλέφτες . . .—Ὄχι, ἡ *Μυρίνη* δὲν εἶναι αὐτὴ ποὺ λές.

Ἐξαιρετικὸ τὸ γράμμα σου, *Καταίπρινο*, ἔξοχα καὶ τὰ σκίτσα ποὺ τὸ συνοδεύουν. Μὰ ζωγραφίζεις λαμπρά ! Μᾶρέσει καὶ τὸ ψευδώνυμό σου, ποὺ σημαίνει, αἰφνιδιστικα, τὸν καιρὸ τῆς δρυὸς καὶ ποὺ «σ'ἀρέσει ὑπερβολικὰ γιατί . . : δὲν λέει τίποτα». Μὴν ἀμφιβάλλης πὼς θὰ σὰγαπήσω, ἢ νὰ πῶ καλύτερα πὼς σὰγαπῶ ἀπὸ τώρα σὰ μιὰ καλὴ κι' ἄξιο Διαπλασοπούλα. Καὶ μ' αὐτὴ τὴν πεποίθηση γράφω μου.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη ἑβδομάδα, τῆς μεγάλης γραμματοπλημμύρας, ἔχω φυλαγμένα ἀκόμα μερικὰ ὡραῖα γράμματα, στὰ ὁποῖα ἤθελα πολὺ νἀπαντήσω· θὰ μπορέσω ἄραγε στὸ ἐρχόμενο ; Σήμερα, ὁπωσδήποτε. δὲν ἔχω ἄλλον τόπο.

Ὡραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς : *Αὐσόχαστο, Ἀντιγόνη Ἐμμανουηλίδου, Ἰάδων, Γιάννης Δωδώνης, Τρομερός, Ἀνεμώνη, Χαρὰ τοῦ Σπιτιοῦ, Περιπερίλος, Τζίνα, Κάρμερ, Ματωμένη Δόξα, Πανελλήνιος Πόθος, Ἀγνή, Μαγικὴ Νυχτιά, Νέμεσις, Αἱματοβαμένη Ἐλευθερία, Ὑδνου Δάκρυ* καὶ *Βίλλυ Φρίτς*.—Σ' ὅσους μπορέσω πάλι θἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οἱ συνδρομηταί μου, ὅταν λήγῃ ἡ συνδρομή των, νὰ τὴν ἀνανεώνουν ἀμέσως, χωρὶς νὰ μὲ ὑποβάλλουν εἰς τὸν κόπον καὶ τὸ ἔξοδον νὰ τὸ ὑπενθυμίζω στὸν καθένα ἰδιαιτέρως Ἡ ἔγκαιρη ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς εἶναι τὸ πρώτιστον χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀναγράφεται ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ κ. Ιω. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1929. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α ἀνήκουν εἰς ἀνδρεῖα καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, εἰς κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα :

Τίτα, κ. (Χ+Ι). Λαγωνικό, κ.(!!). Ἄνις Φιορέντης, ἀ. (ΑΓ). Συριανὸς Διάβολος, ἀ. (...) καὶ Ἰδιότροπη, κ. (!!!)

Η Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της : ***Συριανὸν Διάβολον*** (μετὰ χαρᾶς τὰ σέβη μου στὴ μαμμά, τὴν παλιά μου φίλη· ἔστειλα λυσσχαρτα·) ***Ἀστέρα τῆς Ἄνδρου*** (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· ἀλλὰ ἡ σειρὰ τοῦ διηγήματός σου δὲν ἤρθε ἀκόμα· ἔχω, βλέπεις, πάρα πολλά·) ***Ὀδυσσέα*** (ποὺ αἰσθάνθηκε μὲ τὴν «Κυριακή» τὴ μεγαλύτερη χαρὰ ποὺ μπορεῖ νὰ αἰσθανθῆ ἕνα Διαπλασόπουλο!») ***Ἀνουβιν*** (γιὰ τὸν Πόε ἔγραψα τότε ποὺ ἀνήγγειλα τὸν «Χρυσοκάραβο»· εἶναι ἀνώτερος ἀπ' ὅλους αὐτούς, ποὺ εἶναι μαθηταί του· ναί, θἄ ἤθελα νὰ βάζω κάπου-κάπου καμμιὰ στήλη καὶ γιὰ τὸν Ἀθλητισμό, ἀλλὰ δὲν βρῆκα ὡς τώρα κατάλληλο συνεργάτη· ἔγαν δηλαδὴ ποὺ νὰ εἶναι φίλαθλος, νὰ παρακολουθῆ τὴν κίνηση, ἀλλὰ νὰ ξέρη καὶ νὰ γράφη...) ***Ἴνα-Τίνα*** (τὸ νέο σου ψευδώνυμο, εἶδες, ἐνεκρίθη· εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· ναί, νὰ μοῦ γράφῃς τώρα τακτικὰ καὶ νὰ μοῦ στέλνης καὶ γιὰ τὴ Σελίδα·) ***Ἔβελυν*** (μετὰ πάσης χαρᾶς ἀσπάζομαι καὶ τὴν ***Ἰάδα***·) ***Ροδοδάκτυλον Ἠώ*** (ἔκαμες πολὺ καλά, τώρα εἶναι σωστὴ Διαπλασοπούλα· ἐλπίζω νὰ καταφέρης καὶ τὸ ἄλλο, γιὰ τὸ ὁποῖο ὅλο προσπαθεῖς. . .) ***Νεγκρίταν*** (χαίρω ποὺ ἔγινες καλά· τώρα βέβαια θὰ μοῦ γράφῃς συχνὰ ὅπως πρῶτα·) ***Χαλεμάν*** (ὄχι, δὲν μοῦ πέρασε ποτὲ τέτοια ἰδέα, ἀλλὰ μὴν ξαναργήσης τόσο, γιατὶ μπορεῖ καὶ νὰ μοῦ περάσῃ...) ***Ἀνθία*** (πολὺ ὡραῖο τὸ πρῶτο σου γράμμα· εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες γράφε μου·) ***Οὐράνιον Τόξον*** (ἀπαντῶ μόνο στὸ γράμμα σου τῆς 2 Μαΐου κι' ὄχι στὸ προηγούμενο· ὁ καλὸς τρόπος τὰ κατορθώνει ὅλα· λάθος στὴν Ἄσκησή σου ἐκείνη δὲν ἔγινε, ἀλλὰ τὴν ἀλλαξα ἐγώ,ὅπως ἀλλάζω ὅλες σχεδὸν τὶς Ἀσκήσεις ποὺ δημοσιεύω, γιὰ νὰ τὶς κάνω πότε εὐκολώτερες, πότε δυσκολώτερες — κατὰ τὴν περίσταση — καὶ πότε ἁπλῶς ὡραιότερες·) ***Γ. Σ. Γ.*** (μετὰ χαρᾶς ἀλλὰ πρέπει νὰ περιμένης τὴν ἔκδοση τοῦ Ὁδηγοῦ, γιατὶ δὲν ἔχω τόπο νὰ σοῦ ἐξηγήσω ἐδῶ τόσα πράγματα· ναί, καὶ μὲ τόνομά σου μπορεῖς νὰ λαβαίνης μέρος στοὺς Διαγωνισμοὺς· ἀλλὰ γιὰ νὰ στέλνης, ἂν θέλης, γιὰ τὴ Σελίδα Συνεργασίας, καὶ γιὰ νὰ σοῦ ἀπαντῶ στὴν Ἀλληλογραφία, κάθε φορὰ ποὺ θὰ μοῦ γράφῃς, πρέπει νἀχῆς καὶ ψευδώνυμο·) ***Πάνθεια Ἀβροδάτου*** (μὲ τὴ σειρά του· ἂν ἐγκριθῆ, ἔτσι θὰ πεταζεῖ νὰ δημοσιευθεῖ κι' ἀργότερα·) ***Μῦρον τῆς Ἄνδρου*** (ἔστειλα 2 λυσάχ.· καὶ στὸ ἄλλο γράμμα, νομίζω, σοῦ ἀπάντησα·) ***

γιὰ τὴ Σελίδα δέχομαι πάντα.) ***Καφηρέα*** (εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα.) ***Γεώργιον Ἀβέρωφ*** (δὲν μπορῶ νὰ κρατῶ λογαριασμοὺς γιὰ Ἀγγελίες· ξαναγράψε τὴν καὶ στεῖλε τὴν μὲ τὸ ἀντίτιμο, σύμφωνα μὲ τὴ γνωστὴ διατίμηση, νὰ δημοσιευθῇ.) ***Ἐκάβην*** (πολὺ καλὰ τὸν θυμᾶμαι τὸ μπαμπά σου, ποὺ βραβεύθηκε καὶ μιὰ φορὰ μὲ τὸ ψευδώνυμο ***Σάνθος***· πές του χαιρετίσματα.) ***Τρικαλινὸν*** (ἔστειλα 2 τετράδια· μὲ τὸ πρακτορεῖο δὲν μπορῶ· στεῖλε μου τὸ ἀντίτιμο νὰ τὰ λάβῃς ἀπευθείας.) ***Τρελλὴν Πεταλουδίσσαν*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ.) ***Κωνστ. Ι. Παπαχρυσάνθου*** (ἔστειλα γιὰ τὴν ἐρώτησή σου, σὲ παραπέμπω στὸ φυλλάδιο τῆς «Κυριακῆς».) ***Φ. Ι.*** (τὸ γράμμα σου μὲ συγκίνησε πολύ· τὶς διακοπὲς θὰ σὲ περιμένω· τετράδια ἔστειλα 13.) ***Μακντόφ*** (μὴν ἀνησυχῇς, δὲν ἦταν τίποτα σοβαρό· κι' αὐτὸ εἶναι τὸ μόνο ποὺ θυμοῦμαι, γιατί τὰ ἀκριβῶς μοῦ ἔγραφαν, τὸ ξέχασα.) ***Δικηγορίναν*** (φανταζόμαι τὶ θἄγινε στὸ σχολεῖο σου ποὺ εἶναι τόσες διαπλασοπούλες καὶ σὲ ξέρουν ὅλες· ὅταν θὰ ἔλθῃς, παίρνεις καὶ τὸ βραβεῖο σου, βιβλίο ἀξίας δρ. 10.) ***Θεῖκὸ Δοξάρι*** (δὲ θυμοῦμαι γιὰ ποιὸ διήγημα μοῦ λές· ἔστειλες κανένα ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Σελίδα;) ***Φὸδ Μάδην*** (ἡ Ἀγγελία, ὅπως δημοσιεύθηκε, κάνει 18 δρ. κι' ὄχι 15.) ***Ἄσπρην Μπαλαρίναν*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ.) ***Ροδάνθην*** (εὐχαριστῶ πολύ· ἔφθασαν ἐγκαίρως.) ***Ἔνδοξον Σουλιώτην*** (10 τετρ. κάνουν δο.8· ἡ Ἀγγελία δρ. 6 καὶ ὄχι 3,50.) ***Ἐλένην, Νεοπτόλεμον***, κτλ. κτλ.

Μοκοκό, Κ. Κ., Χιονολούλουδο, Λυγαριάν, Κούκλαν τοῦ Δάσους, Μουσηγέτην Ἀπόλλωνα, Γενναῖον Σπάρτην, Ξενιτεμένο Ἠπειρωτάκι (ἔστειλα.)

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***19 Μαΐου***, θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ 243ου Διαγωνισμοῦ. Τοῦ φυλλαδίου τούτου οἱ λύσεις εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 25 Ἰουλίου.

369. Συλλαβόγριφος

Ἕνα γράμμα μοναχὰ
Στὰ σκοτάδια ἂν τὸ κολλήσῃς,
Γλυκὸ φροῦτο θἀποχτήσῃς
Ξωτικό, μ' ἀπ' τὰ κοινά.

Γιάννης Δωδώνης

370. Μεταγραμματισμός

Ἄσπρο εἶναι καὶ πετᾷ
Στὸ γιαλό, στὰ περιγιάλι,
Καὶ γιὰ ψάρια ὅλο βουτᾷ.
Μ' ἂν τὸ πιάσῃς τώρα ἐσύ
Καὶ τοῦ ἀλλάξῃς τὸ κεφάλι,
Μικρὸ γίνεται νησί.

Βωμὲς τῆς Λευτεριᾶς

371. Στοιχειοτονόγριφος

Ἀπ' αὐτὸν τὸ μυθογράφο
Ἕνα μόνο γράμμα βγάζω,
Τὴν ὀξεῖα του κατεβάζω
Καὶ ποτάμι ἀρχαῖο γράφω.

Μικρὸς Καλλιτέχνης

372. Αἴνιγμα

Ἀπὸ τὸ φῶς παράγομαι,
Στὰ σκοτεινὰ γεννιέμαι·
Μέσ' σὲ φαρμάκια λούζομαι,
Μ' ἀπ' ὅλους ἀγαπιέμαι.

Πένου Δάκρυ

373. Ψαροκόκκαλον

* * * *
* * * *
* * * *
* * * * * * * *
* * * * *
* * * *
* * * *

Νάντικατάσταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων ὥστε νὰ ἀναγινώσκωνται: υἱὸς πατριάρχου τῆς Γραφῆς· βασιλεὺς τῶν Ἑβραίων· ἐφόδιον κυνηγοῦ καὶ στρατιώτου· πόλις τῆς Ἑλλάδος· ἀρχαῖος ἀγαλματοποιός· ποταμὸς τῆς Γερμανίας· μετεωρολογικὸν καὶ ἔγκλημα.

Κων. Ι. Παπαχρυσάνθου

374. Κρυπτογραφικόν

1234567 = Μεταξὺ ὁλίγου κ. πολ-
2786167 = Εἶδος ζωϊκόν. [λοῦ.
34612487 = Καὶ φόβερόν.
4267 = Ὕδωρ.
567567 = Πέλαγος.
64567 = Ὁρίζει.
753467 = Ὀρυκτόν.

Ὀδυσσεὺς

375-379. Μαγικὴ Πρόθεσις

Στὶς πέντε παρακάτω λέξεις,
Χωρὶς καθόλου νὰ τὰ μπλέξῃς,
Βάλε μιὰ πρόθεση καπέλλο,
Τὴν ἴδια πάντα — ἐδῶ σὲ θέλω!
Νὰ κάμῃς ἄλλες τόσες λέξεις:
βολή, δεῖπνον, βάσις, λύσις, θέμα.

Μιμόζα

380. Διπλῆ Ἀκροστιχίς

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ἀγχέμαχον ὅπλον ἢ ἐργαλεῖον, τὰ δὲ δεύτερα ἀρχαῖον θεόν:

1, Ἐλαφρὸς ἄνεμος ὅπως λέγεται κοινῶς· 2, Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος· 3, Ζῶον παχύδερμον· 4, Κράτος τῆς Εὐρώπης· 5, Ἄλλο Κράτος· 6, Ἡ πρωτεύουσα του· 7, Ἀπόστολος.

Ἐμμ. Π. Κασιμάτης

381. Γρῖφος

τον
ττττ κοντὸ τον τον
ττ ΚΚ νβ ελτ
ττττ ΜΧΡ τον τον
τον

Μικρομέγαλη

Τέλος τοῦ 243ου Διαγωνισμοῦ ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο ἀρχίζει νέος.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 8

106. Ἐρισσὸς (Ἔρις, σός). — 107 Μιλᾶνον (μῖ, λᾶ, νον.) — 108. Πῶλος-πῖλος. — 109. Ἡ αὐγή, τὸ αὐγόν,

110. **Α**
ΑΕΙ
ΑΣΤΗΡ
ΙΗΜΙΟΝΟΣ
ΕΥΡΥΣΘΕΥΣ

111. ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ (ραφανίς, Ἰστορία, σταφίς, τροφή, δᾶσις, φάρος, νῆσσα, Ἥφαιστος.)

112-116. Διὰ τοῦ Φ: ***φάρος, ραφίς, γλυφός, ὕφος, ἐφήμερος.*** — 117. ΡΑΦΑΗΛ (ΡΑχήλ, ΦΑλαινα, Ἠλίας.) — 118. Τὸ ράσο δὲν κάνει τὸν καλόγερο. — 119. Μία χελιδὼν ἔαρ οὐ ποιεῖ. — 120.

Μ Ρ Ε
Α Α Λ
Ρ Ι Ρ Ε Ε
Ε Ι Ν
Μ Σ Ε

121-123. 1. Lundi (l'un dit) 2. Mercredi (mer, credit) 3. Vendredi (vendre dix).

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς ***Α' Περιόδου*** (1879 - 1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος καὶ 19ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. ***25***, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. ***28,50*** διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. ***35*** διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς ***Β' Περιόδου*** (1894—1928) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 35 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄρραφος δρ. ***30*** καὶ ραμμένος δρ. ***35***. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. ***5*** ὁ ἄρραφος καὶ δρχ. ***15*** ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. ***23*** εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρ. 6 τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχεῖα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1.

Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3.

Ἡ προληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

|ΚΘ' — 470|

Εἰσερχομένη στὴν κίνηση, χαιρετῶ ὅλες-ους. Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια. Δ/σις: Ἀνίδα Ἕλλην Φωτιάδου (διὰ Μαγικὴν Νυχτιάν) εἰς Ξάνθην Δυτ. Θράκης.

Μαγικὴ Νυχτιά

|ΚΘ' — 471|

Διαπλασοπουλα - Διαπλασοπούλες, μεγάλη μου χαρὰ νὰ λάβαινα τετραδιάκια ἢ κάρτες σας στὴ Δ/σι: Γρηγόριον Παπαδᾶνον, Μαθητὴν Γυμνασίου, Σπάρτην.

Σπαρτιάτης

|ΚΘ' — 472|

Ριγολέτο, Πέτρε Ριονσαί, δέχεσθε ἀνταλλαγὴν Μ. Μυστικῶν; Ἀπαντήστε μοῦ διὰ Μ. Ἀγγελίας.

Λαγωνικό

|ΚΘ' — 473|

Μέχρι τῶν ἐξετάσεων διακόπτω προσωρινῶς τὴν ἀλληλογραφίαν μου. Παρακαλῶ, ὅσοι ἐστείλατε νὰ περιμένετε ὀλίγον.

Τρομερὸς Ἐξερευνητής

|ΚΘ' — 474|

ΜΥΣΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Μικρὸς Καλλιτέχνης = Βασιλόπουλος, Τιγράν = Σαχίνης, Βελουδένιο Τριαντάφυλλο = Ἰγγλέση, Μυρσωτὶς = Σφυδίκα, Γελαστὴ Κοκκιλίτσα = Ἀλεξάνδρου, Τελέσιλλα = Δασκαλοπούλου, Καραμπαμπᾶς = Γεωργιάδης.

Δεχόμεθα ἀντιπροσώπους. Ἀπευθυνθῆτε: Ἀθανάσιον Μαδυτινόν. Ἀπόλλωνος 19, Ἀμαρουσίου.

Ἐδουάρδος Λῶ

|ΚΘ' — 475|

Ἀλληλογραφῶ καὶ ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ μὲ ὅλους-ες. Ἰδιαιτέρως θὰ μ' εὐχαριστοῦσε ἡ ἀλληλογραφία τῶν: Ξενιτεμένο Πολιτάκι, Ρηγολέτου, Μικρομέγαλης, Νεφελίας. Δ/σις: Νικόλαον Παντζίδην, Κολοκοτρώνη 53α Ἀθήνας, διά:

Ρωμαῖον Πρίγκιπα

|ΚΘ' — 476|

Ἀλληλογραφοῦμε καὶ ἀνταλλάσσουμε κάρτες ἠθοποιῶν μὲ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα Τρελλὸ Φοιτητάκι, Μάρτο, Γόρδιε Δεσμέ, Νιόβη, Ἀνατόλια, Γαζία, Γσούχτρα, Ἀττικὴ Αὐγή, Κατεργαράκο, Νάρκισσε, Φοιτητή, Ξάνθιππε, Σαπουνόφουσκα, ἀνταλλάσσουμε Μ. Μυστικά· Δ/σις: Χιονολούλουδο, ἢ Λυγαριά, Poste - Restante, Κλεισοῦ Μυτιλήνης. (Παρακαλοῦμεν αἱ ἀπαντήσεις νὰ στέλλονται χωριστὰ σὲ κάθε ψευδώνυμο).

Χιονολούλουδο καὶ Λυγαριά

|ΚΘ' — 477|

Γαλανομάτα, Ναυτοπούλα καὶ Σαγηνεύτρα, ἐκόμη νὰ περιμένουμε τετραδιάκια σας; Ὅταν δὲν ἔχετε σκοπὸ ν' ἀπαντήσετε, ἐπιστρέψατε τὰ διά μας.

Χιονολούλουδο καὶ Λυγαριά

|ΚΘ' — 478|

Μαγιολούλουδο, Νυχτολούλουδο, ἀλληλογραφοῦμε; Ἂν ναί, γράψατε πρῶτα. Δ/σις (ΚΘ'—476) **Χιονολούλουδο**

|ΚΘ' — 479|

Καλοί μου φίλοι-ες, προσωρινὰ γιὰ τὶς ἐξετάσεις παύω ἀλληλογραφία. Σὲν τελειώσουν, περιμένω Μ. Μυστικὰ καὶ γράμματα ἀπὸ ὅσους ἀκόμη θὰ μὲ θυμοῦνται. Στὸ Φοιτητή, Νοσταλγό, Μοσχάνθη, Ἐρωτοκριτὸ στὶς ἐξετάσεις τῶν Χαμπρὴ ἐπιτυχία.

Μὲ ἀγάπη
ΒΑΡΩΝΕΣΣΑ

|ΚΘ' — 480|

Χίπ, χόπ, χίπ! Ἐδῶ εἴμαστε. Χαιρετῶ ὅλους-ες Σοῦδσελ, Σκόρπια Ροδοπέταλα, Νάρκισσε, ἀνταλλάσσουμε τετραδιάκια; Ἂν ναί, στεῖλτε πρῶτοι. Δ/σις: Ἀδα Ἀλ. Ροδοκανάκη, Χίον, διά: **Ἰζίνα**

|ΚΘ' — 481|

Περιπλοκάς, Ξυπνοπαῦλι, Μοιραῖο Ἀκρογιάλι, Παρηγορειά, Γαλανομάτα, Μποέμ, Ἀετιδεύς, τετραδιάκια ἔστειλα. Γιατὶ δὲν ἀπαντᾶτε;

Δοῦλη Δωδεκάνησος

|ΚΘ' — 482|

Εἰσερχομένη στὸ σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως; χαιρετῶ ὅλες-ους. Ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ καὶ ἀλληλογραφῶ. Ποιὰ Διαπλασοπούλα-λο θὰ μοῦ ἀρνηθῇ ἕνα τετραδιάκι του; Δ/σις: Ἰωάννην Κατσουλιέρην Poste-Restante Χαλάνδριον, διά:

Κούκλα τοῦ Δάσους

|ΚΘ' — 483|

Γαζία, τί γίνεσαι; γιατὶ δὲν γράφεις πιά; Ποιὰ ἡ Δ/σί σου; Γράφε: Χρ. Κουκοράβας, Μεγ. Ἀλεξάνδρου 75. Θεσ/νίκη. Νὰ περιμένω;

ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟ ΗΠΕΙΡΩΤΑΚΙ

|ΚΘ' — 484|

ΝΕΟΤΗΣ
Φιλολογικὴ Συντροφιὰ

Στὴ Σαλονίκη ἱδρύθηκε Σύλλογος μὲ σκοποὺς ἱεροὺς. Δεχόμαστε ἀντιπροσώπους καὶ μέλη. Τοῦμπα ξυλ. Παραπήγματα 699, Θεσσαλονίκη.

ΠΡΟΣΕΧΟΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΝΕΟΤΗΣ»

|ΚΘ' — 485|

Πρωτομαΐνοντας στὸν Διαπλασόκοσμο χαιρετῶ ὅλους καὶ ὅλες.

Ἀστερο τῆς Ἀνδρου

|ΚΘ' — 486|

Μικρὲ Καλλιτέχνη, Αἰλίαν Χάρδεῦ, ἀνταλλάσσουμε Μ. Μυστικά· Γράφατε, κ. ἀ. Δημητριάδην, ὁδὸς Ἁγίων Θεοδώρων, διὰ Βίλλο Φρίτς, Μυτιλήνην.

Βίλλυ Φρίτς

|ΚΘ' — 487|

Μάρβα ΜΑΣ, τί κάνει ἡ κούκλα ΣΟΥ; Καὶ τὸ παρασάλι ΣΟΥ; Μᾶς τὰ δανείζεις; **Μαμζέλ Νιτσύς, Πένου Δάκρυ**

|ΚΘ' — 488|

ΠΑΝΘΕΟΝ ΤΩΝ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

Ραμενα = Ἡρὼ Ζαφειρέλλη ἢ πλὲ Μαζοῦρκα = Ποίμουσρα, Ἔνδοξος Σουλιώτης = Θεοδ. Κτενᾶς. Προσωποφόρος = Βασιλείου. (ἀκολουθεῖ)

Ζαμερα (Χ. Πίτλο)

|ΚΘ' — 489|

Ταναγραία μου, γιὰ τὴ γιορτούλα σου δέξου ὁλόθερμες εὐχὲς μὲ ἄπειρα γλυκὰ φιλάκια.

Ἡ Ἑλένη σου

|ΚΘ' — 490|

Λευκὴ Μαρκησία: Χ: ἀνταλλάσσουμε κάρτες;

Ἔνδοξος Σουλιώτης

|ΚΘ' — 491|

Ἀλλάζω πλέον ὁριστικῶς Δ/σιν: Εὐστρατιος Βασιλόπουλος, Βατάτση 13 Ἀθῆνα. **Μικρὸς Καλλιτέχνης**

|ΚΘ' — 492|

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΩΝ: Κρέτα = Ἀλεξανδροβίτς. Ὅμηρος = Ἀτούμας, Γόης Θαλασσῶν = Χαρβαλιᾶς, Μέγας Ἀλέξανδρος = Δυμούνης, Καρδερίνα = Ἀναστασοπούλου. Περιμένετε! Ἀναμένονται νέαι ἐπιπλήξεις: Ἀποκαλύψεων - Ἕκτωρ

|ΚΘ' — 493|

Μαγιάτικη Ἀδρα, τὰ συγχαρητήριά μου ... ξέρεις γιατί ἔ;.. Νὰ πᾷς στὸν θεῖο σου στὸ Παρίσι ... ἀκοῦς;..

Ἐκάβη

|ΚΘ' — 494|

Πρωτομαΐνοντας στὸν Διαπλασόκοσμο χαιρετῶ ὅλους-ες. Ἰδιαιτέρως δὲ τὸν Μεγαλοσχολίτην καὶ Ἀμαρυλλίδα

ΕΦΗΒΟΣ ΕΛΛΗΝ

|ΚΘ' — 495|

Εὔχομαι σὲ ὅλους τοὺς Κωνσταντίνους καὶ Ἑλένιτσες χρόνια πολλὰ καὶ τριαντατριαμένα, γιὰ τὴν γιορτούλα τους.

ΚΟΥΚΛΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

|ΚΘ' — 496|

Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια: Τοῦλαν Τρυφωνοπούλου, Λιχαινά. Ἔνδοξε Σουλιώτη, δὲν σ' ἔνοιωσ. Μεγάλη Ἑλλάς, συγχαρητήρια.

Σαπουνόφουσκα

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10. Ἀθῆναι